

RAPORT Z DZIAŁAŃ
POWIATOWEJ STACJI
SANITARNO-
EPIDEMIOLOGICZNEJ W
MOŃKACH Z ZAKRESU
ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA
ROK 2025

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

© Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Mońkach, 2026

Opracowano pod kierunkiem: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach – mgr Agnieszki Wędołowskiej

Kierujący zespołem redakcyjnym: Paulina Dziekońska

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Mońkach

ul. Tysiąclecia 5, 19-100 Mońki

tel. +48 85 716 26 17

Adres do e-Doręczeń: AE:PL-76395-14741-RDEV-29

www.gov.pl/web/psse-monki

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

SPIS TREŚCI

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA POWIATU.....	5
SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH.....	5
OGNIKA EPIDEMICZNE W PODMIOTACH WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ.....	21
WYKONAWSTWO SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH.....	22
OCENA STANU SANITARNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH.....	24
BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ.....	27
OPIS POSZCZEGÓLNYCH GRUP OBIEKTÓW.....	27
REALIZACJA PROGRAMU OCENY STANU ŻYWIENIA PACJENTÓW W SZPITALACH NA PODSTAWIE JADŁOSPISÓW/POSIŁKÓW.....	31
NADZÓR NAD JEDNOSTKAMI SYSTEMU OŚWIATY, W TYM W ZAKRESIE SPEŁNIENIA WYMAGAŃ PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ZDROWIA Z DNIA 26 LIPCA 2016 R.....	32
NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ.....	32
DZIAŁANIA W RAMACH SIECI POWIADAMIANIA I WSPÓŁPRACY (ACN).....	33
NADZÓR NAD ŻYWNOŚCIĄ „PROZDROWOTNĄ”.....	34
ROZPATRYWANIE INTERWENCJI, SKARG I ODWOŁAŃ OD SPOŁECZEŃSTWA.....	35
HIGIENA PRACY I NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI.....	37
BIEŻĄCY NADZÓR NAD WARUNKAMI ŚRODOWISKA PRACY W ZAKŁADACH PRACY.....	37
NADZÓR NAD PREKURSORAMI NARKOTYKÓW KAT 2 I 3.....	39
NADZÓR NAD PRODUKTAMI BIOBÓJCZYMI.....	40
NADZÓR NAD WPROWADZANIEM DO OBROTU DETERGENTÓW.....	41
NADZÓR NAD REALIZACJĄ OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ZDROWIA Z DNIA 24.07.2012 R. W SPRAWIE SUBSTANCJI CHEMICZNYCH, ICH MIESZANIN, CZYNNIKÓW LUB PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM W ŚRODOWISKU PRACY.....	41
UCZESTNICZTWO W ROZPOWSZECHNIANIU INFORMACJI NT. BEZPIECZNYCH WARUNKÓW PRACY PROWADZONYCH PRZEZ KRAJOWY PUNKT CENTRALNY (CIOP-PIB) W RAMACH KAMPANII EUROPEJSKIEJ AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA W PRACY Z SIEDZIBĄ W BILBAO.....	42
NADZÓR NAD OBIEKTAMI PRODUKCJI I KONFEKCYJONOWANIA, SPRZEDAŻY PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH.....	43
NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI.....	43
CHOROBY ZAWODOWE.....	44
OCENA WARUNKÓW SANITARNYCH W PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH.....	45
HIGIENA KOMUNALNA I BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE WODY.....	49
NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI.....	49
NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY W BASENACH KĄPIELOWYCH.....	52
STAN SANITARNY MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI.....	52
NADZÓR NAD CIEPŁĄ WODĄ UŻYTKOWĄ W ZAKRESIE BAKTERII LEGIONELLA.....	52
OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW KOMUNALNYCH.....	53
POSTĘPOWANIE ZE ZWŁOKAMI I SZCZĄTKAMI LUDZKIMI.....	54
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	56
PROMOCJA ZDROWIA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA.....	57
PODSUMOWANIE.....	61

Szanowni Państwo

Przedstawiam Państwu **Raport z działań Powiatowej Stacji Sanitarnej- Epidemiologicznej w Mońkach z zakresu zdrowia publicznego za rok 2025.**

Dokument stanowi podsumowanie działań podejmowanych w minionym roku przez Powiatową Stację Sanitarnej- Epidemiologiczną w Mońkach. Zawarte w nim informacje stanowią aktualny obraz sytuacji sanitarnej na terenie powiatu monieckiego.

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy m.in. bieżące monitorowanie stanu bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa, szybkie reagowanie na zagrożenia oraz edukacja społeczeństwa w zakresie profilaktyki i kontroli chorób.

W 2025 roku głównymi celami naszej działalności było zapewnienie efektywnego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności, żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produktami kosmetycznymi, produktami biobójczymi, substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, nowymi substancjami psychoaktywnymi, środkami zastępczymi.

Kontynuowaliśmy nadzór nad podmiotami leczniczymi, nad warunkami pracy w zakładach pracy, obiektami użytku publicznego, placówkami oświatowymi celem ochrony zdrowia publicznego.

Przeciwdziałaliśmy rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych m.in. przez nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych.

Monitorowaliśmy jakość wody do spożycia, wody w pływalni oraz miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli. Dążyliśmy do poprawy jakości życia i zdrowia mieszkańców powiatu poprzez działania edukacyjne, informacyjne i środowiskowe.

Serdecznie zapraszam Państwa do zapoznania się z treścią raportu. Mam nadzieję, że przedstawione w nim informacje przybliżą zakres pracy naszej instytucji oraz pozwolą lepiej zrozumieć działania podejmowane na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców naszego powiatu.

Jednocześnie zachęcam do obserwowania bieżącej działalności Powiatowej Stacji Sanitarnej- Epidemiologicznej w Mońkach w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej.

Agnieszka Wędołowska

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Mońkach

Mońki, marzec 2026 r.

Rysunek 1. Mapa powiatu monieckiego

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA POWIATU

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Sytuację epidemiologiczną w zakresie zgłaszanych i rejestrowanych chorób zakaźnych na terenie powiatu monieckiego w 2025 roku, w porównaniu do lat poprzednich można uznać za stabilną. Zaobserwowano duży wzrost zachorowań na grypę, COVID-19 oraz zakażenia wirusem RSV.

Również notowane przypadki ospy wietrznej, Choroby z Lyme, inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile* oraz płonicy wymagały wzmożonego nadzoru epidemiologicznego.

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach zgłoszono:

- **1744** zachorowania na choroby zakaźne, z czego hospitalizowano 227 przypadków (wg. MZ-56 za 2025r.),
- **1** zachorowanie na gruźlicę,
- **27** przypadków narażenia na zakażenie wirusem wścieklizny,
- **4** ogniska epidemiczne chorób przenoszonych drogą pokarmową,
- **5** zgonów z powodu chorób zakaźnych.

Ponadto w roku sprawozdawczym przeprowadzono **1769 dochodzeń epidemiologicznych** z osobami zakażonymi, chorymi lub podejrzanymi o zachorowanie lub zakażenie.

Tabela nr 1. Liczba zachorowań i współczynnik zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2024-2025 (wg. MZ-56 za 2024 r. i 2025 r.)

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2024		2025		
			liczba zachorowań	zapadalność	liczba zachorowań	zapadalność	
1	A00	Cholera					
2	A01.0	Dur brzuszny					
3	A01.1-3	Dury rzekome A, B, C					
4	A02.0	Salmoneloza	zatrucie pokarmowe	4	10,7	1	2,7
5	A02.1		posocznica			1	2,7
6	A02.2-8		inne zakażenie pozajelitowe			2	5,4
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozą) ^{UE}					
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą				
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną (werotoksyczną)				
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO				
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i>			1	2,7
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}				
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	17	45,5	31	83,84
14	A04.8		inne określone	1	2,7	3	8,11
15	A04.9		nie określone			2	5,4
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ⁵⁾					

**RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z
ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025**

17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe				
18	A05.1		jadem kiełbasianym (botulizm)				
19	A05.2		wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i>				
20	A05.3-8		inne określone				
21	A05.9		nie określone				
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2					
23	A07.1	Giardioza (lamblioza)		7	18,7	8	21,63
24	A07.2	Kryptosporidioza					
25	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	14	37,5	13	35,15
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	8	21,4	3	8,11
27	A08.2-3		inne określone	17	45,5	4	10,81
28	A08.4		nie określone	3	8,03	14	37,86
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		26	69,6	7	18,93
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	3	8,0	47	127,11
31			w tym u dzieci do lat 2			5	13,52
32	A20	Dżuma					
33	A21	Tularemia					
34	A22	Wąglik					
35	A23	Brucelloza: nowe zachorowania					
36	A24.0	Nosacizna					
37	A27	Leptospiroza					
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa					
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO					
40	A32	Listerioza					
41	A33-A35	Tężec	ogółem				
42	A33		noworodków				
43	A36	Błonica					
44	A37	Krzusiec		22	58,9	5	13,52
45	A38	Płonica (szkarlatyna)		18	48,2	42	113,59
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	1	2,7		
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
48	A39.1-4		posocznica				
49	A39.5-9		inna określona i nie określona	1	2,7		
50	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem			3	8,11
51	A46		róża			3	8,11
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego				
53	B95.0/O85		gorączka połogowa				
54	B95.0/ (...)		inna określona i nie określona				
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów			1	2,7
56	A48.2		gorączka Pontiac				
57	A50	Kiła	wrodzona i noworodków				
58	A51		wczesna				
59	A52		późna				
60	A53		inne postacie kiły i kiła nie określona			1	2,7
61	A54	Rzeżączka		1	2,7	1	2,7
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chłamydie					
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chłamydie				1	2,7

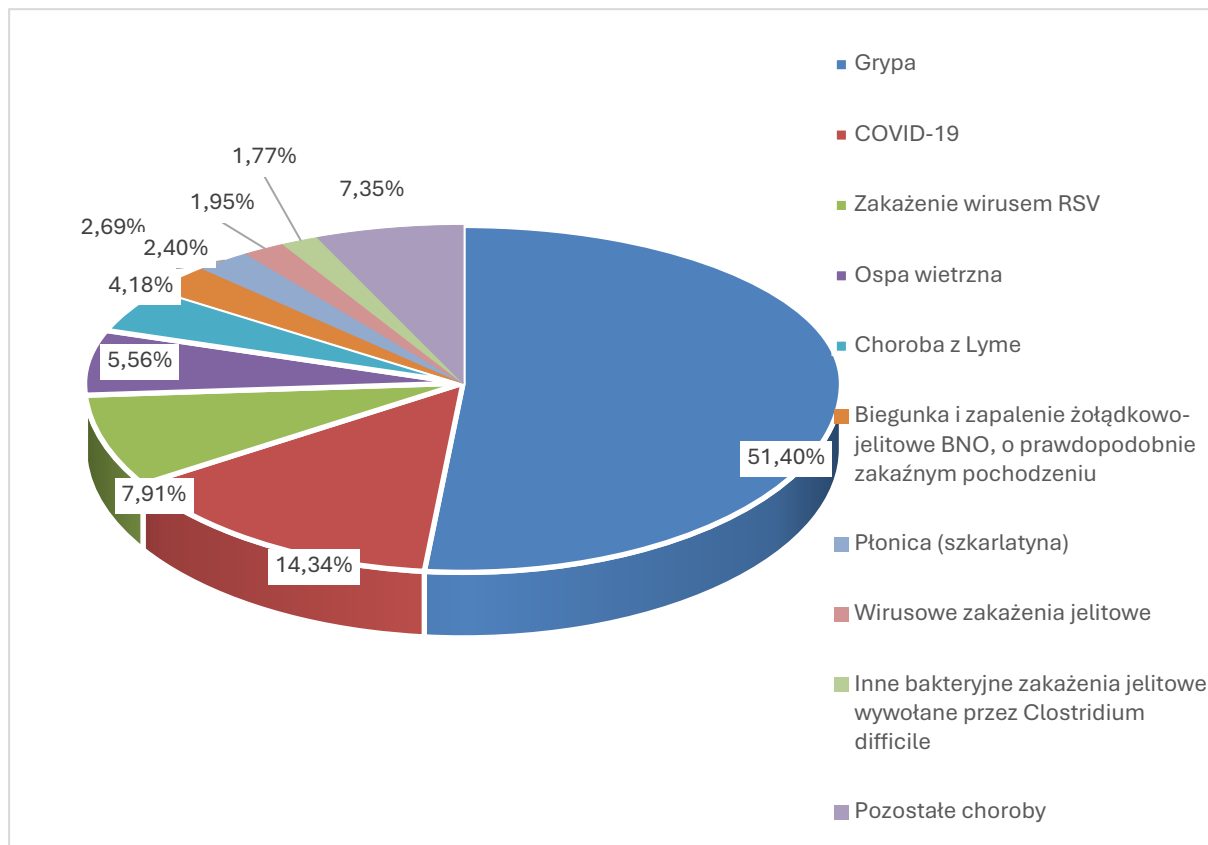
**RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z
ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025**

64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem	50	133,8	73	197,43
65			neuroborelioza			1	2,7
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)					
67	A75	Dur wysypkowy					
68	A78	Gorączka Q					
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy					
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem				
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
72	–	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat					
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)			1	2,7
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)				
75	A81		inne i nie określone				
76	A82	Wścieklizna					
77	Z20.3/ Z24.2-Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		23	61,6	9	24,34
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu				3	8,11
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe				
80	A81.1;A83; A85-B02.0		inne określone				
81	A86		nie określone				
82	–		w innych chorobach objętych MZ-56				
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	3	8,0	2	5,4
84	B00.3		opryszczkowe				
85	A87.1- A89.4		inne określone i nie określone			1	2,7
86	–		w innych chorobach objętych MZ-56				
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)					
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chikungunya					
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu					
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika					
91	A95	Żółta gorączka					
92	A96.2;A98.3- A99.4	Wirusowe gorączki krwotoczne	Ebola, Marburg, Lassa				
93	A92.0;A96.0- A98.3- A99.4		inna określona i nie określona				
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy					
95	B01	Ospa wietrzna		291	778,9	97	262,33
96	B03	Ospa prawdziwa					
97	B04	Ospa małpia					
98	B05	Odra					
99	B06	Różyczka					
100	B08.8	Pryszczycza					
101	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A				
102	B16		typu B - ostre				
103	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO	1	2,7	1	2,7
104	B17.1		typu C - ostre - ogółem				
105	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE				
106	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO	1	2,7	5	13,52
107	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nie określone	2	5,4	1	2,7
108	B20-B24	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności					
109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV					
110	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		1	2,7		

**RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z
ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025**

111	B50-B54	Malaria (zimnica)					
112	B67	Bąblowica (echinokokoza)					
113	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)					
114	B75	Włośnica ^{UE}					
115	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	1	2,7	7	18,93
116	B95.3/G04.2		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu			1	2,7
117	A40.3		posocznica	1	2,7	6	16,22
118	J13;B95.3/(...		inna określona i nie określona			1	2,7
119	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> [†]					
120	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem				
121	B96.3/G04.2		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
122	A41.3		posocznica				
123	A49.2;J14;B01.3;G04.2;		inna określona i nie określona				
124	G01;G04.2;G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56				
125	G00.2-8;G04.2		inne określone				
126	G00.9;G04.2		inne, nie określone				
127	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone					
128	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone					
129	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi					
130	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem	18	48,2	28	75,72
131			u dzieci w wieku 0-14 lat	11	29,4	11	29,74
132	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona				
133	P35.1-9		choroba wywołana przez wirus Zika				
134	P35.3-9		inne określone i nieokreślone				
135	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza				
136	P37.2		listerioza				
137	P37.3-4,8-9		inne określone i nie określone				
138	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej					
139	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	213	570,2	250	676,13	
140		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – przypadki możliwe	43	115,1			
141	T60	Zatrucia pestycydami – ostre					
142	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożywanymi jako żywnością skażoną	ryby, skorupiaki i inne produkty morza				
143	T62.0		grzyby				
144	T62.1-2	jabłoty i inne części roślin					
145	T64	Ostre zatrucia	mikotoksyny				
146	-		dioksyny				
147	-		polichlorowane bifenylo				
148	-		inne określone i nie określone				
149	J12.1;J20.5;J21.0; B97.4	Zakażenie wirusem RSV	ogółem	41	109,7	138	373,22
150			W tym u dzieci do lat 2	22	58,9	41	110,88
151	J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	256	685,3	868	2347,53	
Suma kontrolna / hospitalizacje			1121/174		1744/227		

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Wykres 1. Procentowy rozkład zachorowań na choroby zakaźne w 2025 roku na terenie powiatu monieckiego (wg. MZ-56 za 2025r.)

W 2025 roku, w porównaniu z 2024 rokiem zaobserwowano:

- **wzrost liczby zachorowań na:** grypę, zakażenia wirusem RSV, Boreliozę z Lyme, bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile, inne bakteryjne zakażenia jelitowe inne określone, gardiozę (lambliozę), wirusowe zakażenia jelitowe nie określone, biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, płonicę,
- **spadek liczby zachorowań na:** krztusiec, styczeń i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień, ospę wietrzną, zatrucia pokarmowe wywołane przez Salmonellę, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy, wirusowe zakażenia jelitowe inne określone, wirusowe zapalenie opon mózgowych enterowirusowe;
- **taką samą liczbę zachorowań na:** rzeżączkę, wirusowe zapalenie wątroby typu B -przewlekłe i BNO, zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19).

W 2025 roku w powiecie monieckim zarejestrowano następujące jednostki chorobowe, których nie notowano w 2024 roku:

- Salmonelloza posocznica,
- Salmonelloza inne zakażenie pozajelitowe,
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter,
- Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone,
- Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna róża,
- Legionelloza choroba legionistów,

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

- Kiła,
- Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie,
- Borelioza z Lyme neuroborelioza,
- Choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD),
- Kleszczowe zapalenie mózgu,
- Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone.

GRYPA

Nadzór i analiza sytuacji epidemiologicznej powiatu monieckiego w zakresie zachorowań na gripę polegała m.in. na:

- analizie zgłoszeń indywidualnych zachorowań potwierdzonych laboratoryjnie testem molekularnym oraz szybkim testem antygenowym,
- sprawowaniu wzmożonego nadzoru nad gripa w ramach systemu SENTINEL.

W 2025 roku w powiecie monieckim zarejestrowano łącznie **896 zachorowań na gripę** potwierdzoną laboratoryjnie (współczynnik zapadalności wynosił 2423,25 na 100 tys. mieszkańców), natomiast w roku poprzednim 274 zachorowań (współczynnik zapadalności wynosił 733,4 na 100 tys. mieszkańców). Z powodu objawów hospitalizowano 36 osób (w 2024r. – 17 osób).

Za pomocą testu molekularnego PCR gripę potwierdzono u 28 osób, natomiast za pomocą szybkiego testu antygenowego u 868 osób.

Szczyt zachorowań odnotowano w I kwartale oraz IV kwartale roku – od stycznia do marca zgłoszono 627 zachorowań, co stanowi 69,97% otrzymanych zgłoszeń oraz od października do grudnia zgłoszono 230 zachorowania, co stanowi 25,66% otrzymanych zgłoszeń.

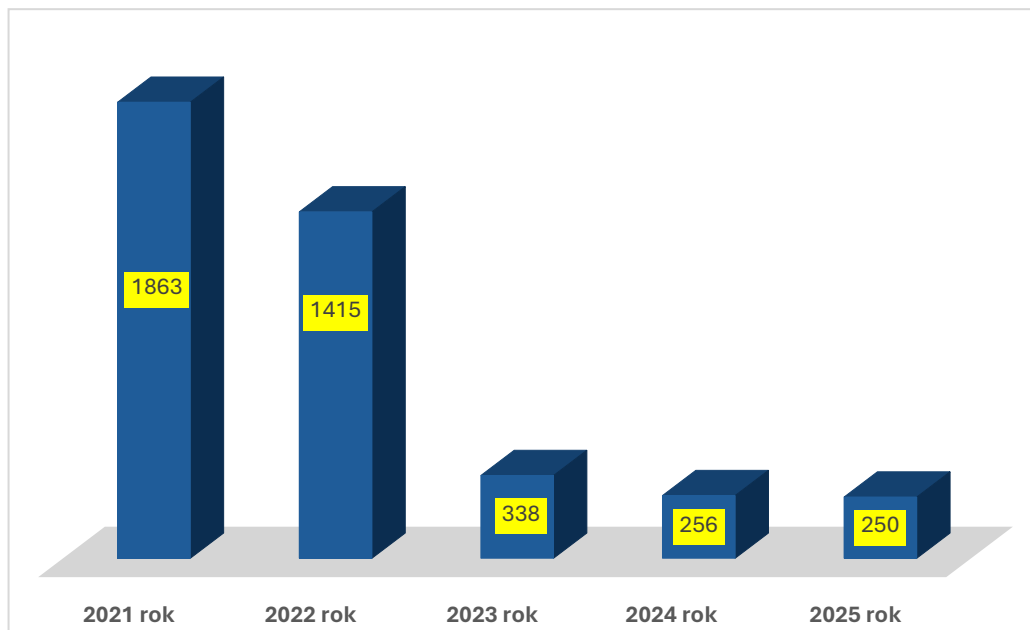
Najwięcej zachorowań obserwowano w styczniu – 314 przypadków.

W powiecie monieckim prowadzony był monitoring zachorowań i podejrzeń zachorowań w ramach programu SENTINEL. Nadzór prowadzono cotygodniowo przez cały rok. Brało w nim udział 2 wytypowanych lekarzy medycyny rodzinnej. Wirusologiczny nadzór SENTINEL polega na badaniu w Medycznym Laboratorium Diagnostycznym Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Białymstoku wymazów z nosa i gardła od pacjentów, u których wystąpiły objawy podejrzenia grypy.

W 2025 roku w ramach nadzoru SENTINEL pobrano do badań wirusologicznych 28 próbek od pacjentów wykazujących objawy grypowe. U 21 osób potwierdzono obecność wirusa grypy typu A, u 5 osób potwierdzono obecność wirusa grypy typu B.

ZAKAŻENIA SARS-Co V-2 (COVID-19)

W 2025 roku, w porównaniu do 2024 roku, liczba chorych na COVID-19 była na podobnym poziomie. W 2025 roku zgłoszono 250 zachorowań (współczynnik zapadalności wynosił 676,13 na 100 tys. mieszkańców), natomiast w 2024 roku zgłoszono 256 (współczynnik zapadalności wynosił 685,3 na 100 tys. mieszkańców). W roku sprawozdawczym 250 przypadków zostało potwierdzone laboratoryjnie.

Wykres 2. Liczba zachorowań na zakażenia SARS-Co V-2 (COVID-19) w powiecie monieckim w latach 2020-2024 (wg. MZ-56 za 2021r., 2022r., 2023r., 2024r., 2025 r.)

W 2025 roku do sekwencjonowania nie zostały pobrane żadne próby.

U większości zakażonych wirusem SARS-CoV-2 rozwijały się objawy o łagodnym lub umiarkowanym nasileniu. Dominowały objawy grypopodobne tj. gorączka, bóle głowy, bóle gardła, osłabienie, katar, ogólne rozbitcie. Część osób nie wykazywała żadnych objawów chorobowych. 38 przypadków z powodu ciężkiego przebiegu wymagało hospitalizacji, co stanowi 15,2 % wszystkich zachorowań.

Najwięcej zachorowań wystąpiło w sezonie jesienno-zimowym.

ZAKAŻENIA WIRUSEM RSV

W 2025 roku, w porównaniu do 2024 roku, liczba chorych na zakażenie wirusem RSV znacznie wzrosła. W 2025 roku zgłoszono 138 zachorowań (współczynnik zapadalności wynosił 373,22 na 100 ty. mieszkańców), natomiast w 2024 roku jedynie 41 (współczynnik zapadalności wynosił 109,7 na 100 tys. mieszkańców).

W 2025 roku 41 zakażenia wirusem RSV wystąpiły u dzieci do drugiego roku życia. 31 osób wymagało hospitalizacji z powodu ciężkiego przebiegu choroby.

Lekarze rozpoznania zakażenia wirusem RSV dokonywali na podstawie wyniku szybkiego testu kasetkowego (Combo). Najwięcej zachorowań odnotowano u dzieci do 4 roku życia – 96 zachorowań, co stanowi 69,56% ogółu zgłoszonych przypadków. Najwięcej zgłoszeń wpłynęło do tutejszej inspekcji w lutym – 67 przypadków.

CHOROBY SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

Salmonellozy - zatrucia pokarmowe

W 2025 roku, w porównaniu do 2024 roku, zanotowano spadek zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie z rodzaju Salmonella. W 2025 roku zarejestrowano 1 pojedyncze

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

zatrucie pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella (współczynnik zapadalności 2,7 na 100 tys. mieszkańców), w 2024 roku - 4 zachorowania (współczynnik zapadalności 10,7 na 100 tys. mieszkańców). Osoba chora z powodu objawów była poddana hospitalizacji.

Zachorowanie wystąpiło u osoby dorosłej, było sporadyczne, a miejscem narażenia było środowisko domowe. Zatrucie pokarmowe wywołane było szczepem odzwierzęcym tj.

Salmonella enteritidis. Przyczyną zachorowania na salmonellozę było spożycie potraw poddanych nieprawidłowej obróbce cieplnej i przechowywanej w niewłaściwych warunkach oraz brak zachowanych zasad higieny podczas przygotowania posiłków. Głównym źródłem zakażenia pokarmowego były jaja i produkty je zawierające. Osoby z kontaktu z chorymi poddano nadzorowi epidemiologicznemu.

W 2025 roku zarejestrowano 3 osoby, u której wykryto nosicielstwo schorzeń jelitowych. Byli to nosiciele pałeczek Salmonella enteritidis (1 osoba) oraz Salmonella Kentucky (2 osoby). Po otrzymaniu ujemnych wyników badań kału na obecność pałeczek Salmonella osoby zostały wykreślone z rejestru nosicieli.

Salmonellozy - posocznica

W 2025 roku zanotowano 1 przypadek posocznicy wywołanej przez bakterie z rodzaju Salmonella enteritidis (współczynnik zapadalności 2,7 na 100 tys. mieszkańców). W 2024 roku nie notowano zachorowań. Osoba chora była poddana hospitalizacji. Zachorowanie wystąpiło u osoby dorosłej.

Salmonellozy - inne zakażenia pozajelitowe

W 2025 roku zanotowano 2 przypadki Salmonellozy wywołanej przez bakterie z rodzaju Salmonella (współczynnik zapadalności 5,4 na 100 tys. mieszkańców). W 2024 roku nie notowano zachorowań. Osoby chore były poddane hospitalizacji. Zachorowania wystąpiły u osób dorosłych. Zakażenia pozajelitowe wywołane były szczepem tj. Salmonella Choleraesuis var. Kunzendorf – posiew z rany pooperacyjnej (1 osoba) oraz Salmonella enteritidis – posiew z rany (1 osoba). Osoby z kontaktu z chorymi poddano nadzorowi epidemiologicznemu – 2 osoby.

Bakteryjne zakażenia jelitowe

W 2025 roku zanotowano wzrost zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe.

Zarejestrowano łącznie 37 przypadków (zapadalność wynosiła 100,06 na 100 tys. mieszkańców), natomiast w 2024 roku zgłoszono 18 przypadków (zapadalność wynosiła 48,2 na 100 tys. mieszkańców). 35 osób z powodu objawów wymagało hospitalizacji.

U wszystkich chorych zostały wykonane badania laboratoryjne, które potwierdziły bakteryjny charakter zachorowań.

Zachorowania tego typu notowano w większości u osób powyżej 60 roku życia, przebywających często w szpitalach i leczonych długotrwale antybiotykami, zwłaszcza antybiotykami o szerokim spektrum działania.

Wirusowe zakażenia jelitowe

W roku 2025 spadła liczba zarejestrowanych przypadków zakażenia jelit wywołanego przez wirusy w porównaniu do roku 2024. Zarejestrowano łącznie 34 zachorowania (współczynnik zapadalności 91,95 na 100 tys. mieszkańców), w roku 2024- 42 zachorowania (współczynnik

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

zapadalności 112,42 na 100 tys. mieszkańców). Około 20,6 % ogółu zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej do lat 2. 24 osoby były hospitalizowane z powodu objawów chorobowych. Przyczyną zakażeń pokarmowych o etiologii wirusowej były głównie adenowirus – 4 zachorowania, norowirus – 3 zachorowania, rotawirus – 13 zachorowań oraz nieokreślone – 14 zachorowań.

Według MZ-54 Roczno sprawozdania ze szczepień ochronnych za 2025 – 72,7 % niemowląt z rocznika 2025 oraz 85,7 % niemowląt z rocznika 2024 zostało w pełni uodpornionych przeciwko zakażeniom wywołanym przez rotawirusy.

Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

W 2025 roku liczba zgłoszonych przypadków na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu znacząco wzrosła w porównaniu do roku 2024. W roku 2025 zarejestrowano 47 zachorowań (współczynnik zapadalności 127,11 na 100 tys. mieszkańców), z czego 5 zachorowań wystąpiło u dzieci do 2 roku życia. W roku 2024 wystąpiły 3 zachorowania (współczynnik zapadalności 8,0 na 100 tys. mieszkańców). Osoby chore były leczone ambulatoryjnie. Nie wykonywano też badań laboratoryjnych w celu ustalenia przyczyny choroby.

Giardioza (lamblioza)

Liczba przypadków giardiozy, w porównywanym okresie nieznacznie wzrosła. W 2025 roku zarejestrowano 8 zachorowań (współczynnik zapadalności wynosił 21,63 na 100 tys. mieszkańców), w roku 2024 zarejestrowano 7 zachorowań (współczynnik zapadalności wynosił 18,7 na 100 tys. mieszkańców).

Giardiozę stwierdzono u 6 dzieci oraz 2 osób dorosłych. W większości były to sporadyczne przypadki. Rozpoznanie dokonano na podstawie objawów chorobowych oraz wykrycia cyst *Giardia lamblia* w kale i/lub antygenu *Giardia lamblia* w kale. Źródła zakażenia nie ustalono.

Ogniska zbiorowych zatruc pokarmowych

W 2025 roku wystąpiły 4 ogniska epidemicznych zatruc pokarmowych. Zarejestrowano:

- 3 ogniska epidemiczne wywołane przez rotawirusy, ogniska rodzinne, miejscem narażenia był dom, czynnik etiologiczny – Rotawirusy, nośnik zakażenia - człowiek - człowiek, prawdopodobnie przez żywność, liczba chorych – 6; 4 osoby hospitalizowane, liczba narażonych – 12.

Zidentyfikowano uchybienia/czynniki sprzyjające powstaniu ogniska - niewłaściwa higiena rąk, spożycie niemytych produktów, niezachowanie właściwej higieny podczas przygotowywania potraw, działania korygujące - udzielono instruktażu właściwej higieny rąk oraz zachowanie właściwej higieny podczas przygotowywania potraw.

- 1 ognisko epidemiczne wywołane przez *Giardia lamblia*, miejsce narażenia placówka wychowawczo-opiekuńcza w Goniądzu, czynnik etiologiczny – *Giardia lamblia*, nośnik zakażenia człowiek – człowiek, prawdopodobnie przez żywność; liczba chorych – 2; 2 osoby hospitalizowane, liczba narażonych – 6.

Zidentyfikowano uchybienia/czynniki sprzyjające powstaniu ogniska - spożycie niemytych produktów, niewłaściwa higiena rąk, zachowanie niewłaściwej higieny podczas przygotowywania potraw; działania korygujące - udzielono instruktażu właściwej higieny rąk

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

oraz zachowanie higieny podczas przygotowywania potraw. Nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

CHOROBY ZAKAŻNE OBJĘTE PRZEZ ŚWIATOWĄ ORGANIZACJĘ ZDROWIA PROGRAMAMI ERADYKACJI I ELIMINACJI

Odra

Nie notowano zachorowań.

Świnka

Nie notowano zachorowań.

Różyczka

Nie notowano zachorowań.

Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat

Nie notowano zachorowań.

GRUŻLICA

W porównaniu do lat ubiegłych, w 2025 roku zaobserwowano spadek zachorowań na gruźlicę wywołaną przez *Mycobacterium tuberculosis*. Zarejestrowano 1 nowe zachorowanie, w 2024 roku zarejestrowano 5 nowych przypadków.

Tabela nr 2. Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na gruźlicę w powiecie monieckim w latach 2021-2025

Lata	Ogółem	0-4 lat	5-14 lat	15-19lat	20-44 lat	45-64 lat	65 lat i powyżej	Zapadalność na 100 tys.
2021	3	1			1		1	7,4
2022	2				1	1		5,2
2023	5				3	2		13,3
2024	5					1	4	13,4
2025	1						1	2,7

Na gruźlicę zachorowała osoba dorosła - mężczyzna, mieszkający w mieście. Gruźlica została wykryta na podstawie objawów chorobowych. Osoba chora była hospitalizowana w specjalistycznej placówce, gdzie zostały wykonane badania diagnostyczne potwierdzające chorobę. Postacią kliniczną choroby była gruźlica płuc. Osoby z bliskiego kontaktu z chorym - łącznie 2 osoby, zostały objęte nadzorem epidemiologicznym przez lekarza POZ oraz poddane badaniom klinicznym i diagnostycznym.

CHOROBY ZAKAŻNE WYWOŁANE PRZEZ BAKTERIE OTOCZKOWE

Inwazyjna choroba meningokokowa

Nie notowano zachorowań.

Inwazyjna choroba pneumokokowa

W 2025 roku zanotowano 7 przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej ogółem (współczynnik zapadalności 18,93 na 100 tys. mieszkańców). Zarejestrowano 1 przypadek choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, 6 przypadków posocznicy oraz 1 przypadek choroby pneumokokowej inna określona i nieokreślona. W 2024 roku zanotowano 1 przypadek choroby (współczynnik zapadalności 2,7 na 100 tys. mieszkańców). U 1 osoby stwierdzono chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* posocznicę oraz chorobę pneumokokową inną określoną i nieokreśloną. U chorego wdrożono antybiotykoterapię. Wszystkie osoby chore obciążone były przewlekłymi chorobami współwystępującymi z niską odpornością organizmu.

W badaniach krwi oraz w płynie mózgowo-rdzeniowym laboratorium szpitalne potwierdziło chorobotwórcze bakterie. Osoby chore nie były w przeszłości uodpornione przeciwko zakażeniom wywołanym przez *Streptococcus pneumoniae*.

Na podstawie sprawozdania MZ-54 Roczne sprawozdanie ze szczepień ochronnych w roku 2025 przeciwko zakażeniom wywołanym przez *Streptococcus pneumoniae* w ramach szczepień obowiązkowych uodporniono 89,6 % dzieci z roczników 2025-2020.

NEUROINFEKCJE

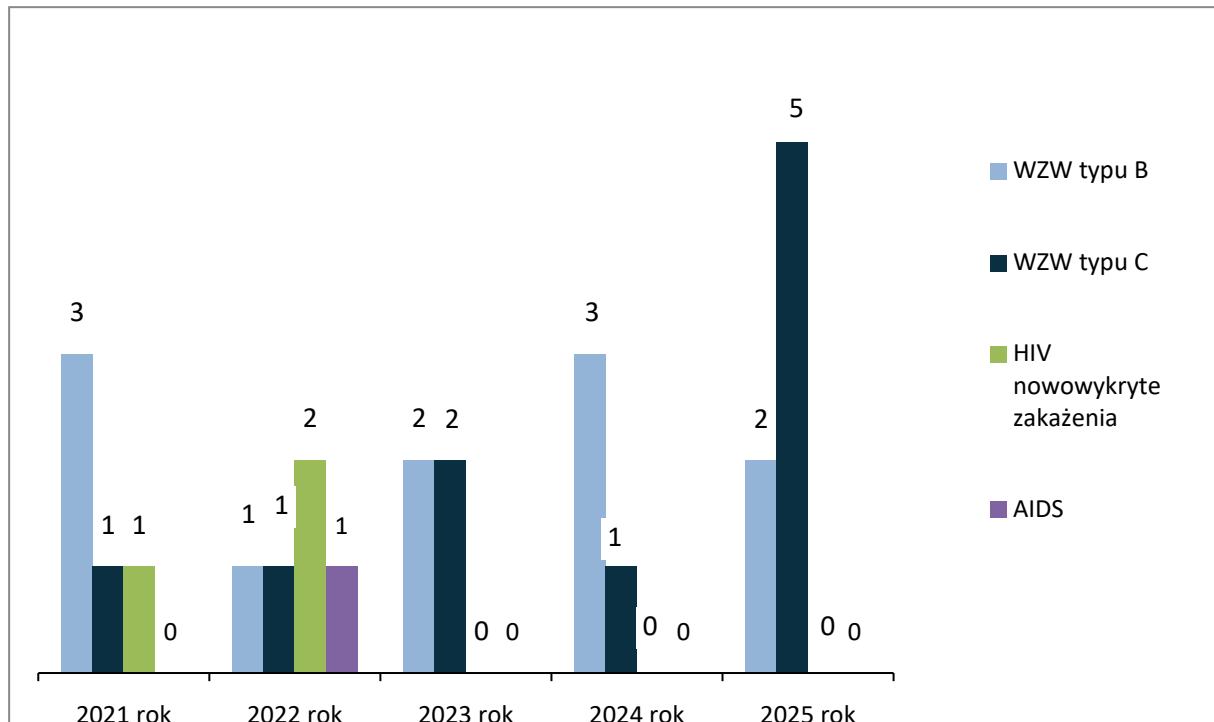
W roku sprawozdawczym 2025 zanotowano 3 zachorowania na zapalenie opon mózgowych (współczynnik zapadalności 8,11 na 100 tys. mieszkańców). W 2024 roku, również zanotowano 3 zachorowania na zapalenie opon mózgowych (współczynnik zapadalności 8,0 na 100 tys. mieszkańców).

Zachorowania zarejestrowano jako: wirusowe zapalenie opon mózgowych enterowirusowe wywołane przez enterowirusy – 2 zachorowania oraz wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone – 1 zachorowanie.

Zachorowanie wystąpiło u 15- letniej dziewczyny oraz u 7 -letniego chłopca i 33- letniego mężczyzny. Badanie płynu mózgowo-rdzeniowego potwierdziło wykrycie materiału genetycznego enterowirusów. Osoby z powodu objawów chorobowych były poddane hospitalizacji.

CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ KREW

Od kilku lat w powiecie monieckim zachorowania na choroby przenoszone przez krew tj. wirusowe zapalenia wątroby, HIV i AIDS utrzymują się na podobnym poziomie.

Wykres 3. Liczba zachorowań na choroby krwiopochodne w latach 2021-2025

Wirusowe zapalenie wątroby

W roku 2025 zarejestrowano 7 nowych zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby, w tym:

- 1 osoba: wirusowe zapalenie wątroby typu B-przewlekłe i BNO (współczynnik zapadalności 2,7 na 100 tys. mieszkańców);
- 5 osób: wirusowe zapalenia wątroby typu C – przewlekłe i BNO (współczynnik zapadalności 13,52 na 100 tys. mieszkańców);
- 1 osoba: wirusowe zapalenia wątroby typu B – inne i nieokreślone (współczynnik zapadalności 2,7 na 100 tys. mieszkańców).

W roku 2024 zarejestrowano 1 zachorowanie na WZW typu B - przewlekłe i BNO (współczynnik zapadalności wynosił 2,7 na 100 tys. mieszkańców), 2 zachorowania na WZW typu B – inne i nie określone (współczynnik zapadalności wynosił 5,4 na 100 tys. mieszkańców) oraz 1 zachorowanie na WZW typu C - przewlekłe i BNO (współczynnik zapadalności wynosił 2,7 na 100 tys. mieszkańców).

Wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i BNO

Zachorowanie stwierdzono u mężczyzny w wieku 79 lat. Pacjent zakażony HCV został przyjęty do szpitala celem oceny funkcji wątroby. W przeszłości osoba chora była uodporniona przeciwko WZW typu B.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO

Zachorowania stwierdzono u 5 osób: 52 letniej kobiety, 44 letniego mężczyzny, 57 letniego mężczyzny, 79 letniego mężczyzny i 97 letniej kobiety.

Były to najczęściej osoby, które w przeszłości przeszły zabiegi operacyjne, niewykazujące objawów chorobowych, niemających kontaktu z osobą zakażoną. Polecono przebadanie osób

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

współzamieszkujących pod kątem HCV, poinformowano o sposobach zapobiegania zakażeniom.

Wirusowe zapalenie wątroby inne i nieokreślone

Zachorowania rozpoznano u 40 letniej kobiety. Zachorowanie przebiegało bez objawów. Najbardziej prawdopodobną drogą zakażenia były zabiegi medyczne. Osoby z kontaktu z chora, łącznie zostały objęte nadzorem epidemiologicznym. 3 osoby były uodpornione szczepieniami przeciwko WZW typu B, 1 osobę skierowano na szczepienia przeciwko WZW typu B.

Na podstawie sprawozdania MZ-54 Roczne sprawozdanie ze szczepień ochronnych za rok 2025 przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w ramach szczepień obowiązkowych uodporniono 93,8 % dzieci z roczników 2025-2021. Natomiast pełny cykl szczepień obowiązkowych otrzymało 14 osób dorosłych (personel medyczny, osoby zakażone HCV, osoby z kontaktu z zakażonym HBV oraz osoby dializowane).

AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności

Nie notowano zachorowań.

Nowo wykryte zakażenia HIV

Nie notowano zachorowań.

CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ KLESZCZE

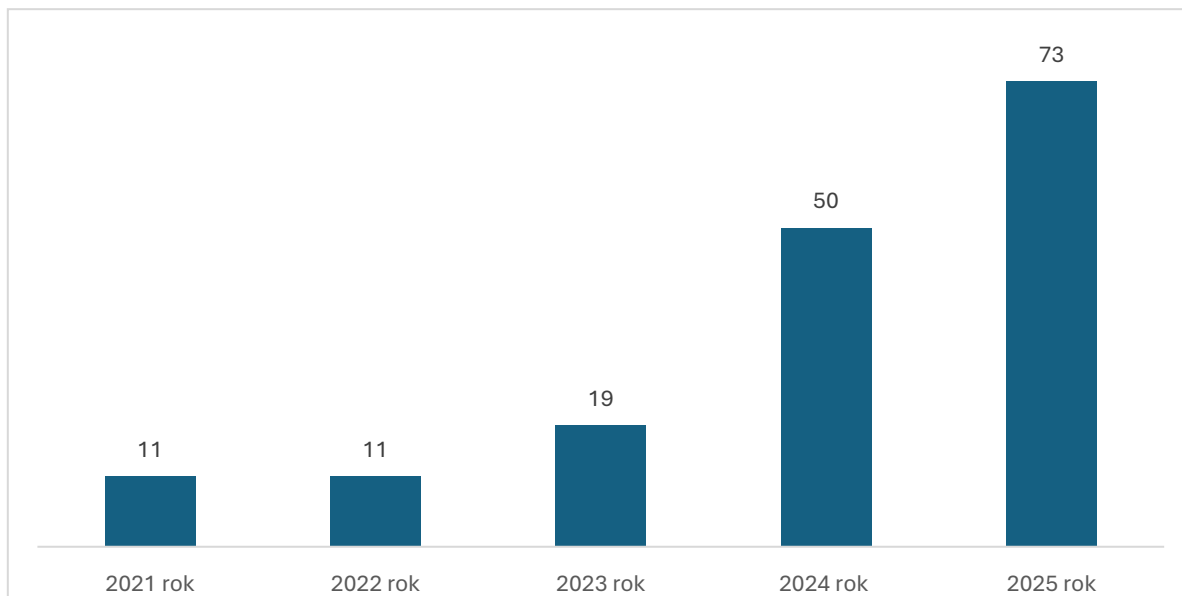
Kleszczowe zapalenie mózgu

W roku sprawozdawczym 2025 odnotowano 3 zachorowania na kleszczowe zapalenie mózgu (współczynnik zapadalności wynosił 8,11 na 100 tys. mieszkańców). W roku 2024 nie odnotowano zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu.

2 zachorowania wystąpiły u osób dorosłych, 1 zachorowanie wystąpiło u 8 letniego chłopca. Z powodu objawów chorobowych wszystkie przypadki były hospitalizowane. W płynie mózgowo-rdzeniowym oraz we krwi chorych stwierdzono przeciwciała KZM. Przypadki zakwalifikowano jako przypadki potwierdzone.

Borelioza z Lyme

W 2025 roku, w porównaniu do 2024 roku, liczba chorych na Borelioza z Lyme znacznie wzrosła. W 2025 roku zgłoszono 73 zachorowania (współczynnik zapadalności wynosił 197,43 na 100 ty. mieszkańców), natomiast w 2024 roku zanotowano 50 (współczynnik zapadalności wynosił 133,8 na 100 tys. mieszkańców).

Wykres 4. Rozkład zachorowań na Boreliozę z Lyme w powiecie monieckim w latach 2021 - 2025

Boreliozę z Lyme u większości osób rozpoznano w pierwszym stadium choroby na podstawie zmiany skórnej w miejscu ukłucia - rumień wędrujący. Dodatkowo u części osób zostały przeprowadzone badania laboratoryjne, w których stwierdzono wysokie miano przeciwciał boreliozy w klasie IgM.

W wywiadzie osoby chore nie zawsze potwierdzają kontakt z kleszczem. Do ekspozycji na kleszcze dochodziło w lesie, na łące, na działce. Szczególnie narażone na zachorowanie były osoby zawodowo związane z przebywaniem w lesie i na łące (rolnicy), osoby zbierające grzyby oraz runo leśne i mieszkańcy terenów zalesionych. U wszystkich chorych została wdrożona antybiotykoterapia.

CHOROBY ODZWIERZĘCE

Styczność i narażenie na wściekliznę

W 2025 roku na terenie powiatu monieckiego zarejestrowano 27 ryzykownych kontaktów ludzi ze zwierzętami, mogących skutkować przeniesieniem zakażenia wirusa wścieklizny poprzez pogryzienie, podrapanie i oślinienie. W roku poprzedzającym sprawozdanie tj. 2024 r. takich przypadków było 37.

Wśród tych kontaktów dominowały pogryzienia i podrapania przez zwierzęta domowe, głównie psy i koty. Zgłoszono również kontakty ze zwierzętami dziko żyjącymi – z nietoperzem i kuną.

W 2025 roku szczepienie przeciwko wściekliznie wykonano u 9 osób. Wszyscy otrzymali pełny cykl szczepień (cykl 4 dawkowy – schemat szczepień Zagrzeb).

Pozostałe 18 osób zostało zwolnionych ze szczepień przeciwko wściekliznie dzięki wykluczeniu wścieklizny u badanych zwierząt przez lekarzy weterynarii.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Bąblowica

Nie notowano zachorowań.

CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

Kiła inne postacie kiły i kiła nieokreślona

W 2025 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na kiłę nieokreśloną (współczynnik zapadalności wynosił 2,7 na 100 tys. mieszkańców).. W ubiegłych latach nie notowano zachorowań. Zachorowanie wystąpiło u 29 letniego mężczyzny. Drogą zakażenia były kontakty seksualne. Została wdrożona antybiotykoterapia.

Rzeżączka

W 2025 roku podobnie jak w roku 2024 zarejestrowano 1 zachorowanie na rzeżączkę (współczynnik zapadalności wynosił 2,7 na 100 tys. mieszkańców). Zachorowanie wystąpiło u 26 letniego mężczyzny. Drogą zakażenia były kontakty seksualne. Została wdrożona antybiotykoterapia.

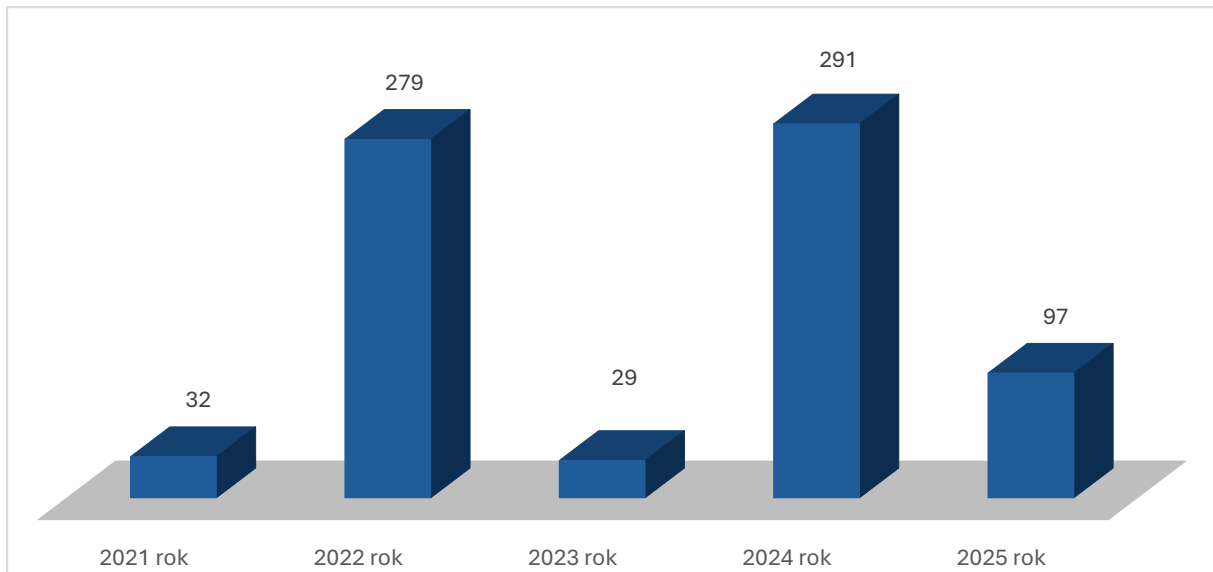
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie

W roku sprawozdawczym zgłoszono 1 zakażenie wywołane przez Chlamydia trachomatis (współczynnik zapadalności wynosił 2,7 na 100 tys. mieszkańców). W roku 2024 nie notowano tej jednostki chorobowej. Drogą zakażenia były kontakty seksualne. W leczeniu zastosowano antybiotykoterapię celowaną. Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych był to przypadek możliwy.

POZOSTAŁE CHOROBY

Ospa wietrzna

W roku sprawozdawczym zarejestrowano spadek przypadków zachorowań na ospę wietrzną, w porównaniu do roku 2024. W 2025 r. zarejestrowano 97 zachorowań (współczynnik zapadalności 262,33 na 100 tys. mieszkańców), natomiast w 2024 roku 291 przypadków (współczynnik zapadalności wynosił 778,9 na 100 tys. mieszkańców).

Wykres 5. Rozkład zachorowań na ospę wietrzną w powiecie monieckim w latach 2021-2025

W 2025 roku najwięcej zgłoszeń ZLK-1 ospy wietrznej otrzymano w IV kwartale. W tym okresie zgłoszono 69 zachorowań, co stanowi 71,13 % wszystkich zarejestrowanych przypadków.

Najczęściej chorowały dzieci do 9 roku życia, co stanowiło ok. 91,75% wszystkich przypadków. Najwięcej zachorowań, stwierdzono w grupie wiekowej od 4 do 9 roku życia - 48 zachorowań. W grupie wiekowej powyżej 20 roku życia chorowały 3 osoby.

Osoby, które zachorowały na ospę wietrzną nie były uodpornione przeciwko tej chorobie. Według MZ-54 Rocznego sprawozdania ze szczepień ochronnych za 2025 rok pełny cykl szczepień przeciwko ospie wietrznej otrzymało 24 osoby. Były to dzieci uczęszczające do żłobków.

Krztusiec

Liczba zachorowań na krztusiec – bakteryjną chorobę zakaźną wywołaną przez pałeczkę krztuśca *Bordetella pertussis* znacząco spadła w 2025 roku. Na krztusiec zachorowało 5 osób (współczynnik zapadalności wynosił 13,52 na 100 tys. mieszkańców). W 2024 roku zachorowały 22 osoby (współczynnik zapadalności wynosił 58,9 na 100 tys. mieszkańców). Z powodu choroby żadna osoba nie była poddana hospitalizacji.

3 zachorowania odnotowano u dorosłych w wieku powyżej 20 lat. Pozostałe 2 zachorowania notowano u dzieci do 5 roku życia.

Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych 1 zachorowanie to przypadek potwierdzony oraz 4 przypadki możliwe, rozpoznane przez lekarza na podstawie objawów klinicznych, bez potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi.

Płonica (szkarlatyna)

Liczba zachorowań na płonicę w 2025 roku znacznie wzrosła niż w 2024 roku. W roku 2025 zgłoszono 42 zachorowania (współczynnik zapadalności wynosił 113,59 na 100 tys. mieszkańców). W 2024 roku zachorowało 18 osób (współczynnik zapadalności wynosił 48,2 na 100 tys. mieszkańców). Z powodu choroby żadna osoba nie była poddana hospitalizacji.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Najczęściej chorowały dzieci. Najwięcej zachorowań odnotowano u dzieci w wieku przedszkolnym tj. od 3 do 6 roku życia – 32 zachorowania, co stanowi 76,19 % wszystkich zgłoszonych przypadków oraz zachorowania u dzieci w wieku szkolnym do 12 roku życia – 7 zachorowań, co stanowi 16,6%. Liczba zachorowań wśród dorosłych była bardzo niska- tylko 2 zachorowania.

Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych 35 zachorowania to przypadki możliwe, rozpoznane przez lekarza na podstawie objawów klinicznych, bez potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi. 7 zachorowań to przypadki potwierdzone badaniem- szybkim testem antygenowym.

Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna róża

W roku 2025 zgłoszono 3 zachorowania (współczynnik zapadalności wynosił 8,11 na 100 tys. mieszkańców). W 2024 roku nie notowano zachorowań. Z powodu choroby żadna osoba nie była poddana hospitalizacji.

Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych 3 zachorowania to przypadki możliwe, rozpoznane przez lekarza na podstawie objawów klinicznych, bez potwierdzenia badaniami laboratoryjnymi.

Legionelloza choroba legionistów

W roku 2025 zgłoszono 1 zachorowanie (współczynnik zapadalności wynosił 2,7 na 100 tys. mieszkańców). W 2024 roku nie notowano zachorowań. Z powodu choroby osoba była poddana hospitalizacji. Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych zachorowanie to przypadek prawdopodobny.

Encefalopatie gąbczaste choroba Creutzfeldta-Jakoba CJD

W roku 2025 zgłoszono 1 zachorowanie (współczynnik zapadalności wynosił 2,7 na 100 tys. mieszkańców). W 2024 roku nie notowano zachorowań. Z powodu choroby osoba była poddana hospitalizacji. Chory to 52 letni mężczyzna. Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych zachorowanie to przypadek prawdopodobny, postać choroby – sporadyczna.

OGNISKA EPIDEMICZNE W PODMIOTACH WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Podmioty medyczne funkcjonujące na terenie powiatu monieckiego w 2025 roku **zgłosiły 5 ognisk zakażeń szpitalnych:**

- 1 ognisko epidemiczne szpitalne wywołane wirusem grypy, miejsce narażenia SP ZOZ w Mońkach Zakład Opiekuńczo-Lecznicy. Zakażenie wirusem stwierdzono u 5 osób - pacjentów. Nie notowano zakażeń u personelu medycznego. Przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną w zakresie wystąpienia ogniska epidemicznego.

- 2 ogniska epidemiczne szpitalne wywołane wirusem SARS-CoV-2, miejsce narażenia SP ZOZ w Mońkach oddział Chorób Wewnętrznych z łózkami intensywnej opieki medycznej.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Zakażenie wirusem stwierdzono u 17 osób - pacjentów. Nie notowano zakażeń u personelu medycznego. Zakażenie wirusem SARS-CoV-2 przebiegało pod postacią zakażenia układu oddechowego. Przeprowadzono 2 kontrole tematyczne w zakresie wystąpienia ogniska epidemicznego.

- 2 ogniska epidemiczne szpitalne wywołane przez *Clostridioides difficile*, miejsce narażenia SP ZOZ w Mońkach oddział Chorób Wewnętrznych z łózkami intensywnej opieki medycznej. Zakażenie wirusem stwierdzono u 16 pacjentów. Nie notowano zakażeń u personelu medycznego. Przeprowadzono 2 kontrole tematyczne w zakresie wystąpienia ogniska epidemicznego.

Zespół do spraw zakażeń szpitalnych działający w SP ZOZ w Mońkach, po wystąpieniu ognisk epidemicznych, podjął działania mające na celu szybkie wygaszenie ognisk i zapobieżenie szerzenia się czynnika etiologicznego na innych hospitalizowanych. Ogniska zostały wygaszone w całości w 2025 r.

WYKONAWSTWO SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

W 2025 roku na terenie powiatu monieckiego **6 świadczeniodawców prowadziło szczepienia ochronne**. Szczepienia ochronne wykonywano w 11 punktach szczepień.

Szczepienia ochronne w nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach podmiotach wykonujących działalność leczniczą były wykonywane w wydzielonych gabinetach szczepiennych bądź też w gabinetach zabiegowych.

W skontrolowanych w 2025 r. dziesięciu punktach szczepień stan sanitarno-techniczny gabinetów nie budził zastrzeżeń. Preparaty szczepionkowe przechowywane są w sprawnie działających urządzeniach chłodniczych. Zapisy monitoringu temperatury przechowywania preparatów szczepionkowych udokumentowane są w odpowiednich rejestrach.

W 2025 roku z zakresu szczepień ochronnych przeprowadzono łącznie 31 kontroli, w tym 3 kontrole kompleksowe, 3 kontrole tematyczne, 4 kontrole sprawdzające, 1 kontrolę interwencyjną oraz 20 kontroli związanych z oceną realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci do 19 r.ż.

Podczas kontroli w 4 placówkach stwierdzono nieprawidłowości - brak elektronicznego systemu pomiaru i rejestracji temperatury oraz powiadamiania o przekroczonych progach alarmowych. Na stwierdzone nieprawidłowości zostało wszczęte postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną. Nakazy decyzji zostały wykonane.

W roku 2025 roku w Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach otrzymał formularze zgłoszeń 2 niepożądanych odczynów poszczepiennych. Oba odczyny zostały zakwalifikowane przez lekarza jak odczyny łagodne. Osoby nie były hospitalizowane z powodu wystąpienia reakcji niepożądaney.

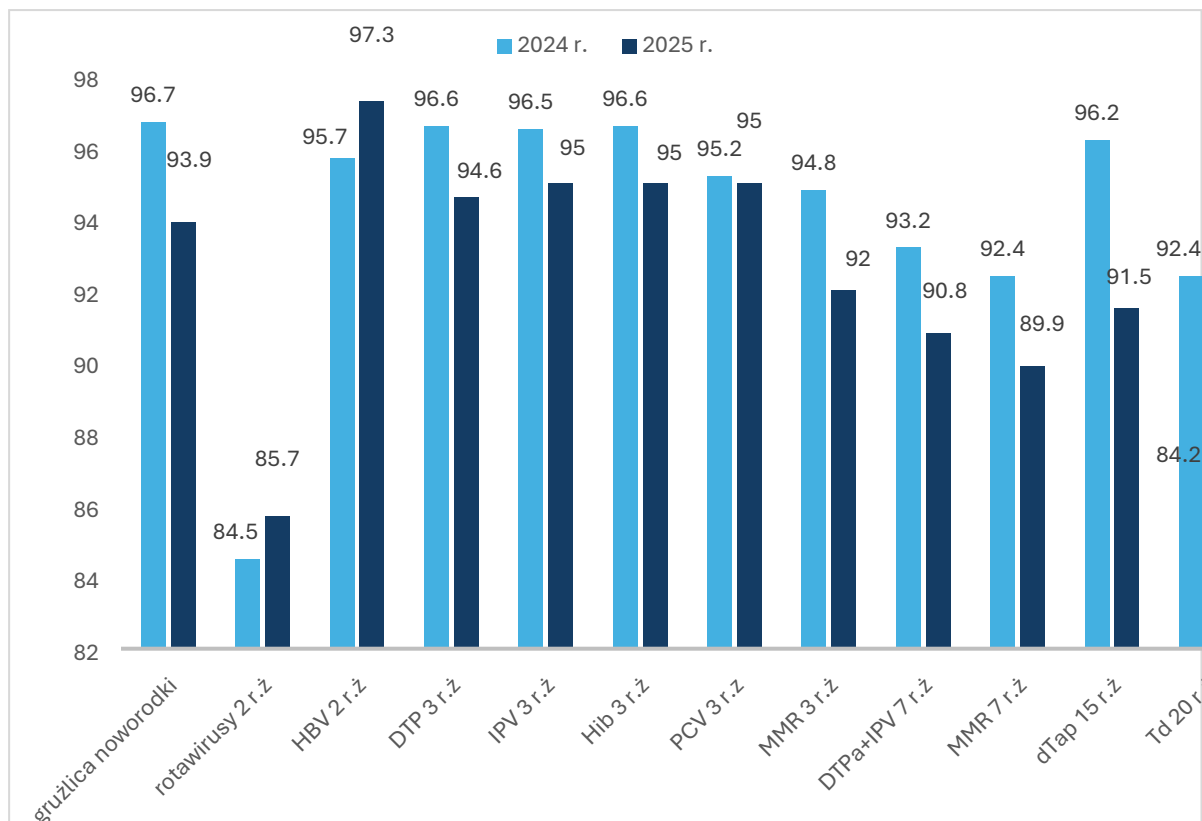
Przyczyna wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych w obu przypadkach, w opinii pracownika PSSE, była nieznana.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Wykonawstwo szczepień w 2025 r., w porównaniu do 2024 r. uległo nieznacznemu pogorszeniu. Analizy dokonano w oparciu o grupę wiekową trzylatków, które zgodnie z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 782) oraz obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych powinny zakończyć cykl szczepienia przewidzianych w Kalendarzu szczepień. W 2025 r. po uwagę były brane również karty uodpornienia znajdujące się w archiwach placówek (karty szczepień osób przebywających za granicą lub osób, które wycofały deklaracja wyboru świadczeniodawcy).

Wykonawstwo szczepień w grupie trzylatków za 2025 r. wynosi 85,9 %, natomiast za 2024 r. wynosiło 89,2 %. – spadek wykonawstwa szczepień o 4,5 %. Są to trzylatki, które otrzymały wszystkie szczepienia przewidziane dla tej grupy wiekowej.

W analizowanej grupie trzylatków w 2025 r. - 5 osób nie posiadało jakichkolwiek szczepień, natomiast w 2024 r.- 2 osoby nie posiadały jakichkolwiek szczepień.

Wykres 6. Analiza procentowa wykonawstwa szczepień w powiecie monieckim za rok 2024 i 2025

Na koniec 2025 r. stwierdzono 210 osób do 19 roku życia uchylających się od obowiązku szczepień. Przyczyną uchylania się od obowiązku szczepień jest obawa o stan zdrowia dziecka po podaniu szczepienia oraz wpływ ruchów antyszczepionkowych.

W stosunku do opiekunów prawnych dzieci nieszczepionych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach wystosował:

- 8 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej,

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

- 16 wniosków do organu egzekucyjnego o przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego wraz z tytułami wykonawczymi,
- 12 pism przypominających o ustawowym obowiązku szczepień.

OCENA STANU SANITARNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach w 2025 roku obejmował nadzorem działalność leczniczą prowadzoną w 47 obiektach, w tym:

- **35 podmiotach leczniczych, w tym:**
 - 2 szpitalach,
 - 2 zakładach opiekuńczo-leczniczych,
 - 2 innych, niż szpital stacjonarnych i całodobowych podmiotach (zakład pomocy doraźnej, oddział rehabilitacyjny)
 - 26 przychodniach /ośrodkach zdrowia / poradniach /ambulatoriach z izbą chorych / lecznicach,
 - 1 zakładzie rehabilitacji leczniczej,
 - 1 zakładzie badań diagnostycznych i medycznym laboratorium diagnostycznym (punkt pobrania materiału do badań),
 - 1 innym ambulatoryjnym podmiocie (centralna sterylizatornia)

Tabela nr 3. Podmioty wykonujące działalność leczniczą wg. kontroli PIS w PSSE w Mońkach za 2025 rok.

Wyszczególnienie					Liczba urządzeń i obiektów						
					według ewidencji na 31 XII	skontrolowanych					
						ogółem	% skontrolowanych	ze stwierdzonym złym stanem			
								higieniczno-sanitarnym i technicznym	tylko higieniczno-sanitarnym	tylko technicznym	
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	Ogółem				1	35	23	66	0	2	0
	stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne	szpitalne	2	1	50	0	1	0	0	0	
			0	0	0	0	0	0	0		
			0	0	0	0	0	0	0		
	inne niż szpitalne	2	2	100	0	0	0	0	0		
		0	0	0	0	0	0	0	0		
		0	0	0	0	0	0	0	0		
		0	0	0	0	0	0	0	0		

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

		2	1	50	0	0	0	0	0
ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki zdrowia , poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	26	18	70	0	0	0	0	1
	Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	1	0	0	0	0	0	0	0
	Zakłady rehabilitacji leczniczej	1	0	0	0	0	0	0	0
	Inne ogółem	1	1	100	0	1	0	0	0
	W tym uzdrowiskowe	0	0	0	0	0	0	0	0

▪ **12 praktykach zawodowych, w tym:**

- 5 indywidualnych praktykach lekarskich (w tym 5 indywidualnych praktykach lekarzy dentystów),
- 5 indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarskich (w tym 4 indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarzy dentystów),
- 1 grupowej praktyce lekarskiej (w tym 1 grupowej praktyce lekarzy dentystów),
- 1 indywidualnej praktyce pielęgniarskiej

Tabela nr 4. Praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą wg kontroli PIS w PSSE w Mońkach za 2025 rok

Wyszczególnienie			Liczba urządzeń i obiektów					
			według ewidencji na 31 XII	Skontrolowanych				
				ogółem	%	Ze stwierdzonym z tym stanem		
						higieniczno-sanitarnym i technicznym	tylko higieniczno-sanitarnym	tylko technicznym
	Ogółem	1	12	6	50	0	0	0
Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	Indywidualne praktyki lekarskie ogółem	2	5	3	60	0	0	0
	- w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów	3	5	3	60	0	0	0
	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem	4	5	3	60	0	0	0
	- w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	5	4	2	50	0	0	0
	Grupowe praktyki lekarskie ogółem	6	1	0	0	0	0	0
	- w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów	7	1	0	0	0	0	0
	Indywidualne praktyki pielęgniarek	8	1	0	0	0	0	0
	Indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek	9	0	0	0	0	0	0
	Grupowe praktyki pielęgniarek	10	0	0	0	0	0	0

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Inne	11	0	0	0	0	0	0	0

W 2025 roku na 47 nadzorowanych obiektów skontrolowano 21 placówek wykonujących działalność leczniczą, co stanowi 45 % ogółu ujętych w ewidencji.

Przeprowadzono łącznie 71 kontroli, w tym 19 kontroli kompleksowych, 22 kontrole tematyczne, 8 kontroli sprawdzających, 2 kontrole interwencyjne oraz 20 kontroli dotyczących oceny realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia na podstawie weryfikacji kart uodpornienia.

Na podmioty lecznicze wydano 24 decyzje administracyjne, w tym 8 decyzji nakazujących, 8 decyzji prolongujących oraz 7 decyzji płatniczych.

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

OPIS POSZCZEGÓLNYCH GRUP OBIEKTÓW

W prowadzonym w 2025 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS figurowało **401 zakładów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością**, z czego 229 to obiekty o niskim ryzyku, 156 o średnim ryzyku i 16 o wysokim ryzyku.

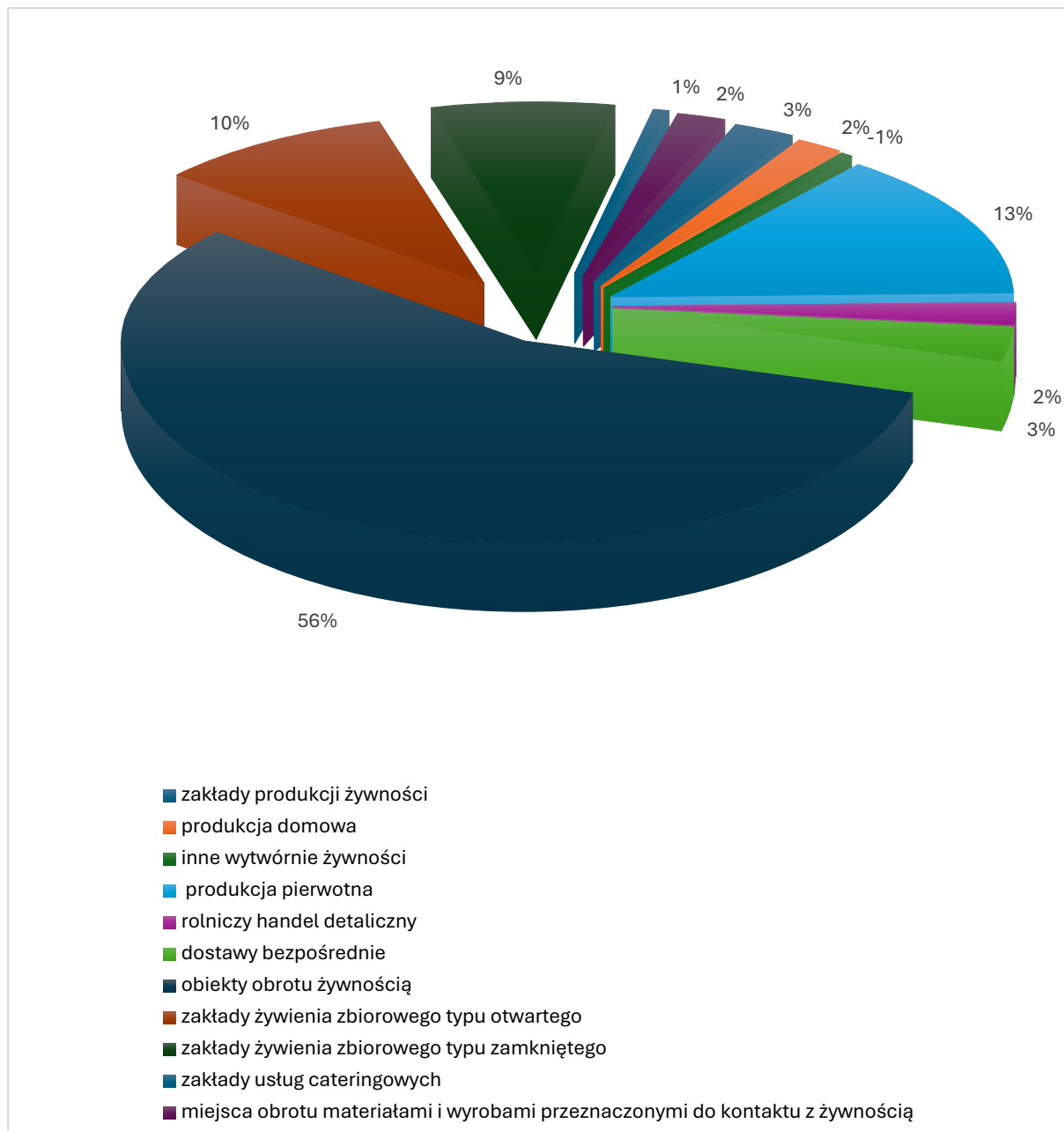
Łącznie spośród wszystkich obiektów ujętych w rejestrze, skontrolowano 199 obiektów, przeprowadzając 248 kontroli i rekontroli (w tym 23 kontrole interwencyjne).

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych dokonano oceny 147 zakładów w oparciu o kryteria zawarte w arkuszu oceny zakładu, uwzględniającego kategorie ryzyka.

W wyniku prowadzonych działań kontrolnych stwierdzono, że spośród nadzorowanych zakładów żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 379 zakładów posiada wdrożone zasady GHP/GMP, natomiast w 80 zakładach kontrola wewnętrzna jest prowadzona również w oparciu o procedury systemu HACCP.

W rezultacie prowadzonego w 2025 r. nadzoru nad zakładami produkcji i obrotu w zakresie bezpieczeństwa żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, wydano 88 decyzji administracyjnych, z czego 11 to decyzje zakazujące wprowadzania produktu do obrotu. Decyzji unieruchomienia/przerwania działalności zakładu nie wydawano.

Za stwierdzone naruszenia przepisów prawa żywnościowego nałożono 15 mandatów karnych na łączną kwotę 4600 zł. PPIS w Mońkach złożył 2 wnioski o nałożenie kar pieniężnych przez PWIS, z czego 1 osobę ukarano na łączną kwotę 1500 zł. W drugiej sprawie PPWIS nie wszczął postępowania administracyjnego.

Wykres 7. Rodzaje obiektów nadzorowanych przez sekcję bezpieczeństwa żywności w 2025 r.

Zakłady produkcji żywności:

W 2025 r. w rejestrze zakładów Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu monieckiego znajdowało się **21 zakładów produkcji żywności**, tj. 1 wytwórnia lodów, 4 automaty do lodów, 3 piekarnie, 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych, 1 zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego, 1 wytwórnia koncentratów spożywczych, 8 producentów żywności w warunkach domowych oraz 2 inne wytwórnie żywności (koła gospodyń wiejskich). Spośród zakładów ujętych w rejestrze 3 to zakłady o niskim ryzyku, 15 to zakłady o średnim ryzyku i 3 to zakłady o wysokim ryzyku.

Spośród wszystkich zakładów produkcji żywności ujętych w rejestrze skontrolowanych zostało 18 obiektów (1 wytwórnia lodów, 4 automaty do lodów, 3 piekarnie, 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych, 1 zakład zbożowo – młynarski, 1 wytwórnia koncentratów spożywczych, 5

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

producentów żywności w warunkach domowych i 2 inne wytwórnice żywności). Ocenę w oparciu o obowiązujące kryteria zawarte w arkuszu oceny zakładu przeprowadzono w 17 zakładach produkcyjnych.

We wszystkich 21 zarejestrowanych zakładach produkcji żywności wdrożono zasady GHP/GMP, natomiast w 11 zakładach wdrożono system HACCP.

Ogółem w zakładach produkcji żywności przeprowadzono 23 kontrole sanitarne i 3 rekontrole, w tym 3 kontrole interwencyjne.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 2 zakładach produkcyjnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń (ścian, sufitów, drzwi),
- nieaktualne treści i założenia opracowanego systemu HACCP oraz instrukcji GHP/GMP.

W toku postępowania administracyjnego wydano 7 decyzji administracyjnych, wydano 2 decyzje zatwierdzające nowe zakłady oraz 1 decyzję wykreślającą zakład z rejestru. Przyczyną wydania decyzji wykreślającej było zaprzestanie prowadzenia działalności.

Producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni:

W 2025 r. w rejestrze zakładów Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu monieckiego znajdowało się:

- 51 podmiotów zajmujących się produkcją pierwotną:
 - 17 owoce, warzywa (m.in. owoce miękkie, ziemniaki)
 - 34 zboża konsumpcyjne (żyto, pszenica, rzepak, jęczmień, owies)
- 11 podmiotów prowadzących dostawy bezpośrednie (owoców i warzyw)
- 7 podmiotów prowadzących działalność w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego:
 - 6 podmiotów w zakresie przetwórstwa owocowo-warzywnego
 - 1 podmiot w zakresie produkcji mąki pszennej i żytniej.

Spośród wszystkich zakładów ujętych w rejestrze skontrolowanych zostało 21 obiektów (14 podmiotów zajmujących się produkcją pierwotną, 4 podmioty zajmujące się RHD i 3 podmioty zajmujące się dostawami bezpośrednimi). Ocenę w oparciu o obowiązujące kryteria zawarte w arkuszu oceny zakładu przeprowadzono w 20 zakładach. Spośród zakładów ujętych w rejestrze 59 to zakłady o niskim ryzyku, 2 zakłady o średnim ryzyku i 8 zakładów o wysokim ryzyku. W wyniku kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wydano 11 decyzji wykreślających obiekty z rejestru. Przyczyną wydania tych decyzji było zaprzestanie prowadzenia upraw przez rolników.

Obiekty obrotu żywnością:

W 2025 r. w rejestrze zakładów Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu monieckiego znajdowały się **223 obiekty obrotu żywnością**, tj. 101 sklepów spożywczych, 4 kioski, 12 aptek i punktów aptecznych, 2 magazyny hurtowe, 26 obiektów ruchomych i tymczasowych, 55 środków transportu i 23 inne obiekty obrotu żywnością.

Spośród omawianej grupy obiektów skontrolowane zostały 104 obiekty obrotu żywnością. W 210 obiektach obrotu żywnością wdrożono zasady GHP/GMP, natomiast w 29 obiektach wdrożono system HACCP.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Ocenę w oparciu o obowiązujące kryteria zawarte w arkuszu oceny zakładu przeprowadzono w 74 obiektach. Spośród zakładów ujętych w rejestrze 132 zakłady to zakłady o niskim ryzyku, 89 to zakłady o średnim ryzyku i 2 to zakłady o wysokim ryzyku.

Ogółem w obiektach obrotu żywnością przeprowadzono 139 kontroli sanitarnych, w tym 16 kontroli interwencyjnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 18 obiektach obrotu żywnością stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- wprowadzanie do obrotu żywności po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych oferowanych do sprzedaży,
- brak instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) oraz systematycznych zapisów,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych bez oznakowań lub oznakowanych niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- niewłaściwy stan techniczny wyposażenia, urządzeń chłodniczych, w których przechowywana jest żywność,
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń zakładu.

Niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych wynikały z niedostatecznej ilości urządzeń chłodniczych oraz braku świadomości personelu. Nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń, wyposażenia i urządzeń chłodniczych związane były z brakiem środków finansowych na remont pomieszczeń oraz zakup nowych urządzeń chłodniczych. Przyczynami pozostałych nieprawidłowości były nieodpowiedzialność przedsiębiorców i zaniedbania personelu.

W toku postępowania administracyjnego w obiektach obrotu żywnością wydano 59 decyzji administracyjnych. Ponadto wydano 9 decyzji zatwierdzających nowy obiekt i 1 decyzję zatwierdzającą w zakresie rozszerzenia działalności zakładu. Wydano również 6 decyzji wykreślających obiekty z rejestru. Przyczyną wydania decyzji wykreślających było zaprzestanie prowadzenia działalności przez przedsiębiorców.

Zakłady żywienia zbiorowego:

W 2025 r. w rejestrze zakładów Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu monieckiego znajdowało się **79 zakładów żywienia zbiorowego** (41 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, 35 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego i 3 zakłady usług cateringowych). W roku sprawozdawczym zatwierdzono 4 zakłady żywienia zbiorowego (2 zakłady typu otwartego i 2 zakłady typu zamkniętego). Spośród obiektów ujętych w rejestrze skontrolowano 53 obiekty (21 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, 30 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego i 2 zakłady usług cateringowych). Ocenę w oparciu o obowiązujące kryteria zawarte w arkuszu oceny zakładu przeprowadzono w 34 obiektach. Spośród zakładów ujętych w rejestrze 26 zakładów to zakłady o niskim ryzyku, 50 to zakłady o średnim ryzyku i 3 to zakłady o wysokim ryzyku.

W 79 obiektach wdrożono zasady GHP/GMP, natomiast w 40 obiektach wdrożono system HACCP.

Pracownicy PSSE w Mońkach w zakładach żywienia zbiorowego przeprowadzili 62 kontrole sanitarne, w tym 4 kontrole interwencyjne.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 7 obiektach żywienia zbiorowego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- przechowywanie środków spożywczych łatwo psujących się w temperaturach niezgodnych z zaleceniami producentów,
- nie okazano do wglądu dokumentacji potwierdzającej, że serwowane w stołówce szkolnej posiłki spełniają odpowiednie wymagania dla danej grupy wiekowej wynikające z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej,
- w sporządzonym jadłospisie w stołówce szkolnej zbyt często zostały uwzględnione potrawy smażone,
- niewłaściwy stan sanitarny wyposażenia i urządzeń w zakładzie,
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń zakładu (zniszczone sufity, ściany),
- brak zabezpieczenia otworów wentylacyjnych w pomieszczeniach, gdzie przechowywana jest żywność.

Przyczynami występowania nieprawidłowości były: niedostateczna ilość urządzeń chłodniczych oraz niedostateczna znajomość prawa żywnościowego, brak środków finansowych na remont obiektów oraz zaniedbanie przedsiębiorców.

W toku postępowania administracyjnego w obiektach żywienia zbiorowego wydano 22 decyzje administracyjne. Ponadto wydano 4 decyzje zatwierdzające nowe obiekty i 2 decyzje zatwierdzające w zakresie rozszerzenia działalności zakładu. Wydano również 6 decyzji wykreślających obiekty z rejestru. Przyczyną wydania decyzji było zaprzestanie prowadzenia działalności przez przedsiębiorców.

Miejsca obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

W 2025 r. w rejestrze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach znajdowało się **9 miejsc obrotu materiałami i wyrobami** przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (są to sklepy przemysłowe).

Pracownicy PSSE w Mońkach w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzili 3 kontrole. W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wydano 1 decyzję wykreślającą obiekt z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS. Przyczyną wydania decyzji było zaprzestanie prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę.

REALIZACJA PROGRAMU OCENY STANU ŻYWIENIA PACJENTÓW W SZPITALACH NA PODSTAWIE JADŁOSPISÓW/POSIŁKÓW

W 2025 roku przeprowadzono 2 kontrole bloków żywienia w szpitalach (urzędową oraz zatwierdzającą blok żywienia w systemie cateringowym). Jeden ze szpitali znajdujących się na terenie powiatu monieckiego (Szpital w Knyszynie) na początku roku 2025 zmienił sposób żywienia pacjentów z typu samodzielnego na zależny. Posiłki w ramach usług cateringowych przygotowuje blok żywienia w szpitalu w Mońkach.

Pod względem jakości i sposobu żywienia skontrolowano 1 obiekt. Podczas kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie nieprawidłowego stanu technicznego pomieszczeń bloku żywienia w związku z czym wydano 1 decyzję nakazującą.

Podczas kontroli dokonano oceny jadłospisu dekadowego przy zastosowaniu „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, otrzymana końcowa punktacja oceniła jadłospis jako prawidłowy.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Ponadto w bloku żywienia pobrano 4 próbki posiłków (całodzienna racja pokarmowa) oraz dekadowe zestawienie produktów do oceny teoretycznej jadłospisu.

W związku z kwestionowaniem posiłków oraz dekadowego zestawienia produktów pobranych do badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach skierował wystąpienie do dyrekcji szpitala z prośbą o przeanalizowanie materiałów z dokonanej oceny żywienia pacjentów i informację o działaniach podjętych w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości dot. żywienia pacjentów.

NADZÓR NAD JEDNOSTKAMI SYSTEMU OŚWIATY, W TYM W ZAKRESIE SPEŁNIENIA WYMAGAŃ PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ZDROWIA Z DNIA 26 LIPCA 2016 R.

W SPRAWIE GRUP ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY DZIECIOM I MŁODZIEŻY W JEDNOSTKACH SYSTEMU OŚWIATY ORAZ WYMAGAŃ JAKIE MUSZĄ SPEŁNIAĆ ŚRODKI SPOŻYWCZE STOSOWANE W RAMACH ŻYWIENIA ZBIOROWEGO DZIECI I MŁODZIEŻY W TYCH JEDNOSTKACH

Realizując powyższe przedsięwzięcie pracownicy sekcji BŻ podejmowali takie działania jak przeprowadzanie kontroli bloków żywienia funkcjonujących w jednostkach systemu oświaty ze zwróceniem uwagi m.in. na ocenę planowania i realizacji sposobu żywienia.

Oceniano jadłospisy dekadowe używając list wspomagających ocenę żywienia w przedszkolu/szkole pod kątem spełnienia wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku. Sprawdzano także jakość surowców wykorzystywanych do produkcji posiłków ich identyfikowalność, prawidłowość przechowywania i dystrybucji sporządzanych posiłków. Dokonywano oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń produkcyjnych, magazynowych i socjalnych, w oparciu o kryteria ustalone w „Arkuszu oceny zakładu” oraz obowiązujące przepisy prawa.

Udzielano osobom odpowiedzialnym za żywienie oraz przygotowującym posiłki, porad i wskazówek dotyczących zasad prawidłowego układania jadłospisu, w tym zgodnie z zasadami zawartymi w obowiązującym rozporządzeniu ustanawiającym wymagania, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli stołówek szkolnych typu samodzielnego wydano 5 decyzji administracyjnych (2 nakazujące oraz 3 płaćnicze).

NADZÓR NAD BEZPIECZEŃSTWEM ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

W ODNIESIENIU DO KONTROLI POZIOMU ZANIECZYSZCZEŃ CHEMICZNYCH, MIKROBIOLOGICZNYCH, BIOLOGICZNYCH I FIZYCZNYCH PRODUKOWANYCH I WPROWADZANYCH DO OBROTU

W 2025 łącznie na terenie powiatu monieckiego pobrano **171 próbek** (w tym 148 próbek żywności, 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 4 próbki

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

posiłków, 17 próbek sanitarnych), dokonano 1 oceny żywienia na podstawie analizy jadłospisu dekadowego. Poza planem zostało pobranych 16 próbek w związku z kontrolami interwencyjnymi.

W poszczególnych grupach obiektów, liczby próbek pobranych i kwestionowanych przedstawiają się następująco:

- **zakłady produkcji żywności** - pobrano 36 próbek żywności - 1 próbkę w wytwórni napojów bezalkoholowych, 16 próbek w wytwórni koncentratów spożywczych, 1 próbkę w piekarni, 2 próbki w zakładzie przemysłu zbożowo-młynarskiego, 5 próbek w automatach do lodów, 11 próbek z produkcji pierwotnej oraz 8 próbek sanitarnych;
- **zakłady wprowadzające żywność do obrotu** – pobrano 112 próbek żywności, zakwestionowano 1 próbkę;
- **zakłady żywienia zbiorowego** – pobrano 4 próbki posiłków oraz 9 próbek wymazów sanitarnych, próbki sanitarne nie były kwestionowane;
- **zakłady produkcji i wprowadzania do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością** – pobrano 2 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, nie były kwestionowane.

Podczas przeprowadzanych kontroli urzędowych pracownicy PSSE w Mońkach dokonywali pomiaru jakości tłuszczu smaźalniczego w poszczególnych zakładach OleoTestem – szybkim testem do badania zawartości związków polarnych w tłuszczach smaźalniczych. W każdym kontrolowanym zakładzie jakość tłuszczu była prawidłowa, w związku z tym nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

W 2025 r. nie było zatruc pokarmowych, nie było też zgłoszeń ze strony przedsiębiorców w zakresie dokonywania oceny żywności importowanej w celu wydania stosownego świadectwa.

W 2025 r. przy pobieraniu próbek dokonywano oceny ich znakowania, co odnotowywano w protokołach kontroli zakładu oraz protokołach pobrania próbki.

DZIAŁANIA W RAMACH SIECI POWIADAMIANIA I WSPÓŁPRACY (ACN) W TYM ZARZĄDZAJĄCEJ SYSTEMEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA O NIEBEZPIECZNEJ ŻYWNOCI I PASZACH RASFF, W OPARCIU O ZASADY KWALIFIKACJI KONKRETNEGO ZAGROZENIA DLA DANEGO PRODUKTU ORAZ ZAPISY OBOWIĄZUJĄCYCH PROCEDUR

W 2025 r. Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia podejmowała działania wynikające z uczestnictwa w sieci powiadamiania i współpracy w Polsce, w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, RASFF) oraz systemu współpracy i pomocy administracyjnej (ang. Administrative Assistance and Cooperation, AAC).

Elektroniczny system iRASFF stał się głównym narzędziem komunikacji członków sieci w woj. podlaskim. Służący on do szybkiego przekazywania powiadomień i informacji online.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

W 2025 roku PPIS w Mońkach otrzymał łącznie **13 powiadomień** w ramach sieci powiadamiania i współpracy (ACN).

W 2025 roku przeprowadzono 14 kontroli interwencyjnych w związku z ww. powiadomieniami w 9 sklepach spożywczych, 2 aptekach, 1 zakładzie produkcyjnym koncentratów żywności, 1 zakładzie usług cateringowych oraz 1 zakładzie produkcyjnym (piekarni). W przypadku braku list dystrybucyjnych pracownicy Sekcji BŻ podczas przeprowadzania bieżących kontroli urzędowych zwracali uwagę na dostępność w obrocie produktów objętych powiadomieniami.

W 2025 roku odbyło się 1 posiedzenie zespołu ds. analizy ryzyka zakwestionowanego produktu żywieniowego w związku z kwestionowaną próbką jaj świeżych pobranych przez pracowników PSSE w Mońkach. Utworzono zgłoszenie informacyjne w celu podjęcia działań do sieci powiadamiania i współpracy ACN.

NADZÓR NAD ŻYWNOŚCIĄ „PROZDROWOTNĄ”

Na terenie powiatu monieckiego nie ma zakładów prowadzących produkcję, dystrybucję lub import/eksport suplementów diety, żywności dla określonych grup, a także środków spożywczych wzbogacanych, w tym również nie ma zakładów prowadzących produkcję, dystrybucję lub import/eksport nowej żywności i nowych składników żywności w suplementach diety, żywności dla określonych grup, a także środkach spożywczych wzbogacanych.

Na terenie powiatu monieckiego funkcjonuje 1 zakład produkcyjny, który jest zakwalifikowany jako wytwórnia napojów bezalkoholowych, ponieważ główną jego działalnością jest produkcja napojów bezalkoholowych gazowanych i niegazowanych. Podczas kontroli tematycznej pobrano do badań laboratoryjnych próbkę suplementu diety w kierunku oceny prawidłowości znakowania oraz oznaczania zawartości witamin, składników mineralnych i innych substancji wykazujących efekt odżywczy i/lub fizjologiczny w suplementach diety. Próbką nie była kwestionowana.

Nadzór nad w/w grupami środków spożywczych sprawowano przede wszystkim w obiektach sprzedaży detalicznej podczas kontroli urzędowych oraz tematycznych. W 2025 r. skontrolowano w tym zakresie 41 obiektów obrotu oraz 1 zakład produkcyjny, w 7 z nich przeprowadzono kontrole tematyczne.

Zakres kontroli obejmował:

- ocenę znakowania, w tym: prawidłowości stosowania oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych; zgodności z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego z uwzględnieniem substancji, które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety;
- ocenę sposobu prezentacji i reklamy żywności dla określonych grup;
- ocenę warunków przechowywania i ekspozycji, zgodnie z wymaganiami obowiązujących przepisów prawnych;
- sprawdzanie czy w obrocie znajdują się preparaty niedopuszczone do obrotu, w tym zafałszowane substancjami, które mogą wykazywać właściwości farmakologiczne,
- przegląd portali internetowych pod kątem sprzedaży suplementów diety, których reklamy naruszają przepisy prawa żywnościowego.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

W trakcie kontroli przeprowadzonych w 42 obiektach (obrotu oraz produkcji) oceniono znakowanie 71 partii produktów, w tym:

- 26 partii suplementów diety,
- 5 partii żywności specjalnego przeznaczenia medycznego,
- 8 partii żywności dla określonych grup,
- 31 partii środków spożywczych wzbogacanych.

Ponadto podczas kontroli sprawdzano oznakowanie pobieranych próbek - 2 partii suplementu diety oraz 3 partii środków spożywczych z grupy żywność dla określonych grup.

Wśród ww. środków spożywczych oceniono 27 partii suplementów diety pod kątem znakowania oświadczeniami żywieniowymi i zdrowotnymi.

W jednym sklepie spożywczym prowadzącym sprzedaż stacjonarnie i internetowo za pośrednictwem portalu Allegro przeprowadzono kontrolę interwencyjną w zakresie sprzedaży suplementów diety za pośrednictwem portalu Allegro.pl w związku z pismem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie dotyczącym użycia niewłaściwych treści przy prezentacji i reklamie suplementu diety. Stwierdzono, że prezentacja i reklama powyższych suplementów diety może wprowadzać konsumenta w błąd co do właściwości środka spożywczego:

- a) poprzez sugerowanie właściwości leczniczych,
- b) użycie oświadczeń zdrowotnych zawartych w opisie oferty, które nie figurują w wykazie dozwolonych oświadczeń oraz odnosi się do całego produktu, a nie do składników aktywnych zawartych w jego składzie.
- c) w opisie oferty zawarto informacje o sposobie użycia, który jest niezgodny ze sposobem użycia podanym przez producenta na etykiecie

W związku ze stwierdzeniem powyższych nieprawidłowości został wysłany wniosek o wymierzenie kary pieniężnej do Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku, który wymierzył właścicielce sklepu karę pieniężną o łącznej wysokości 1500 zł.

Podczas 3 kontroli urzędowych aptek sprawdzano przestrzeganie art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia - nie stwierdzono prowadzenia reklamy preparatów do początkowego żywienia niemowląt ani działań promocyjnych zachęcających do nabycia preparatów służących do początkowego żywienia niemowląt i przedmiotów służących do karmienia niemowląt, aby nie zniechęcać do karmienia piersią. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

ROZPATRYWANIE INTERWENCJI, SKARG I ODWOŁAŃ OD SPOŁECZEŃSTWA

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach wpłynęło 6 sygnałów (w tym 4 anonimowe oraz 2 przekazane przez WSSE w Białymstoku) dotyczących niespełnienia przez przedsiębiorców postanowień obowiązującego prawa, w tym 1 z nich został częściowo potwierdzony. Przeprowadzono 5 kontroli interwencyjnych w celu potwierdzenia zasadności wniesionych sygnałów. Wystawiono 1 mandat karny. Nie wydano decyzji nakazujących usunięcie uchybień ani decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności.

❖ Zgłaszane nieprawidłowości odnosiły się do zakładów:

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte:

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

1 sygnał anonimowy dotyczący podejrzenia serwowania posiłków niespełniających odpowiednich wymagań dla danej grupy wiekowej wynikających z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej oraz niewłaściwej jakości serwowanych posiłków. W stołówce przeprowadzono kontrolę interwencyjną. Nie stwierdzono nieprawidłowości, sporządzono protokół bez uchybień. Sygnał nie został potwierdzony.

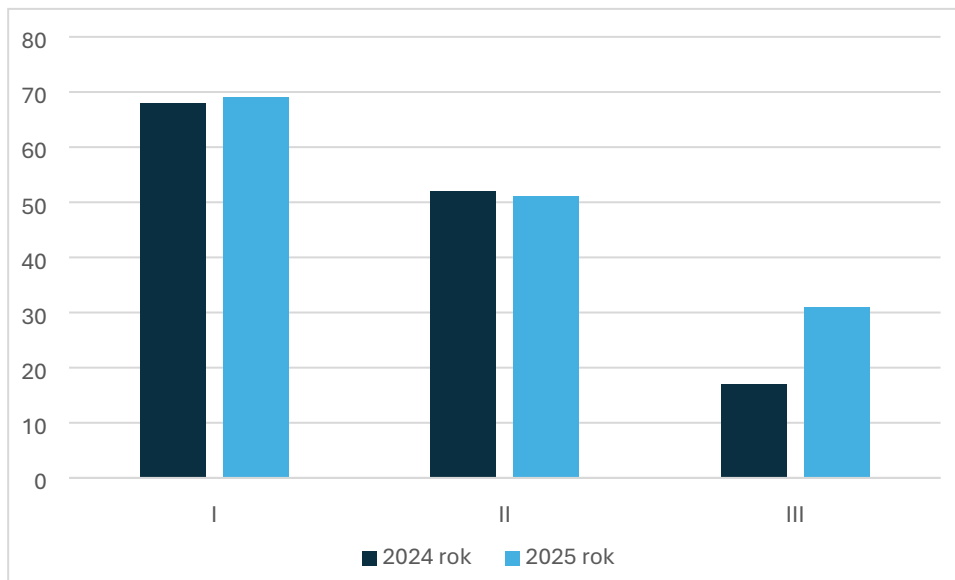
Obiekty obrotu żywnością

- 1 sygnał dot. podejrzenia niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych. Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w sklepie. Sporządzono protokół bez uchybień. Podczas kontroli pobrano do badań próbkę żywności – próbka nie była kwestionowana. Sygnał nie został potwierdzony.
- 1 sygnał dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej, niewłaściwych warunków sanitarno – higienicznych oraz nieprzestrzegania zasad higieny przy sprzedaży. W przyczepie gastronomicznej przeprowadzono kontrolę interwencyjną. Sygnał został częściowo potwierdzony, sporządzono protokół z uchybieniami. Przedsiębiorcę ukarano 1 mandatem karnym na kwotę 300 zł.
- 1 sygnał anonimowy dot. wprowadzania do obrotu niewłaściwie oznakowanego suplementu diety. W aptece przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną. Sporządzono protokół bez uchybień. Sygnał nie został potwierdzony.
- 1 sygnał anonimowy dot. wprowadzania do obrotu produktu o niewłaściwej jakości zdrowotnej. Przeprowadzono w sklepie 1 kontrolę interwencyjną. Sporządzono protokół bez uchybień. Sygnał nie został potwierdzony.

Ponadto zgłoszony został przez system SEPIS 1 sygnał anonimowy dot. nieprawidłowego stanu higieniczno-sanitarnego wokół zakładu. Po przeanalizowaniu prawdopodobieństwa wystąpienia nieprawidłowości oraz ryzyka wystąpienia następstw dla zdrowia i życia ludzi podjęto decyzję o pozostawieniu interwencji bez rozpatrzenia.

HIGIENA PRACY I NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

Na koniec roku sprawozdawczego w ewidencji obiektów w pionie higieny pracy ujętych jest **151 zakładów pracy**.

Wykres 8. Zakłady pracy ujęte w ewidencji z podziałem na grupę zagrożeń w latach 2024-2025

W zakładach pracy skontrolowanych w 2025 roku pracowało **1587 osób**, w tym w warunkach narażenia na czynniki szkodliwe pracowało **979 osób**. W zakładach skontrolowanych należących do III grupy zagrożeń zatrudnionych jest 386 osób, w II grupie zagrożeń pracuje 1251 osób, zaś w I- 211 osoby. W I grupie zagrożeń – pracodawcy przeważnie sami prowadzą usługi lub działalność, najczęściej nie zatrudniają pracowników bądź zatrudniają pracowników na umowy inne niż o pracę. W grupie tej znajdują się również zakłady, w których podczas wstępnej oceny czynniki szkodliwe nie występują bądź też występują poniżej 0,1 NDS i 0,2 NDN. Są to również zakłady, w których odstąpiono od wykonywania pomiarów.

W 2025 roku zrealizowano **52 kontrole** w zakładach pracy ujętych w harmonogramie i planie kontroli oraz 4 kontrole nieplanowane.

Zostały przeprowadzone 3 kontrole interwencyjne, w tym 2 w związku z przekroczeniami badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz 1 w związku z pomiarami radonu w pomieszczeniach pracy.

BIEŻĄCY NADZÓR NAD WARUNKAMI ŚRODOWISKA PRACY W ZAKŁADACH PRACY

W 2025 r. w ramach nadzoru nad warunkami środowiska pracy w zakładach pracy przeprowadzono **43 kontrole sanitarne**.

W trakcie kontroli sanitarnych nie stwierdzono przesunięć pracowników na stanowiskach pracy ze względu na ich stan zdrowia. Badania okresowe przeprowadzają uprawnieni do tego lekarze. Przestrzegane są też przepisy prawne dotyczące zatrudniania młodocianych pracowników – uczniów zawodu i kobiet.

Podczas przeprowadzonych kontroli w 2025 roku nie kwestionowano stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Mońkach, pracownicy zatrudnieni w zakładach stosujących preparaty chemiczne, wyposażeni są w maseczki, okulary kwasoodporne, rękawice kwasoodporne, fartuchy kwasoodporne. Wszystkie środki ochrony indywidualnej posiadają certyfikaty bezpieczeństwa lub deklaracje zgodności.

W szpitalach, przychodniach i ośrodkach zdrowia pracownicy wyposażeni są w rękawiczki lateksowe/gumowe z przedłużonym rękawem. Podczas kontroli w 2025 roku stwierdzono znaczną poprawę warunków. Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

W 2025 roku stwierdzono przekroczenie normatywów higienicznych hałasu oraz pyłów w środowisku pracy w 2 zakładach:

- PKD 01 (zakład chowu i hodowli drobiu),
- PKD 10 (zakład produkcji artykułów spożywczych).

W skontrolowanych zakładach w 2025 roku w narażeniu na czynniki szkodliwe **pracowało 386 osób**. Wśród czynników szkodliwych występują: hałas, drgania, pyły, czynniki chemiczne, biologiczne i rakotwórcze.

W 2025 roku skontrolowano 53 zakłady, w których przeprowadzono 55 kontroli. Wśród tych zakładów stwierdzono 17 uchybień. Podczas czynności kontrolnych wydano 4 decyzje merytoryczne, 1 umarzającą i 5 decyzji rachunkowych.

W 2025 roku skontrolowano **42 zakłady**, w których występują czynniki biologiczne, m.in. w zakładach przetwórstwa drewna, mleczarni, zakładach przetwórstwa mlecznego, służbie zdrowia i innych.

Stwierdzono, że pracownicy zostali przeszkoleni z występujących w środowisku pracy czynników biologicznych, czego potwierdzeniem są listy osób obecnych w trakcie szkoleń oraz harmonogram przebiegu szkolenia. Pracownikom zatrudnionym w narażeniu na czynniki biologiczne udostępnione są pomieszczenia do spożywania posiłków, szatnie, umywalnie i inne. Zapewnia się także środki do udzielania pomocy, środki ochrony indywidualnej, mydła dezynfekcyjne bądź preparaty do dezynfekcji rąk oraz środki ochrony zbiorowej. Miejsca z występującym czynnikiem biologicznym są oznakowane znakiem ostrzegającym przed zagrożeniem biologicznym.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mońkach prowadzony jest rejestr pracowników narażonych na czynniki biologiczne występujące w środowisku pracy z

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

podziałem na: nazwę i adres zakładu, nazwę mikroorganizmów, grupę zagrożenia, liczbę zatrudnionych w kontakcie ogółem i liczbę kobiet, ryzyko zawodowe i prowadzenie rejestru wymagane dla 3 i 4 grupy zagrożenia.

NADZÓR NAD PREKURSORAMI NARKOTYKÓW KAT 2 I 3

Tabela nr 5. Obiekty wprowadzające do obrotu prekursorzy narkotyków kat. 2 i 3 na terenie powiatu monieckiego:

Liczba zakładów w ewidencji (wprowadzających do obrotu prekursorzy narkotyków kat. 2 i 3)	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba kontroli	Liczba kontroli z uchybieniami	Liczba decyzji	Liczba nakazów
5	1	1	0	0	0

Tabela nr 6. Obiekty stosujące prekursorzy narkotyków kat. 2 i 3 na terenie powiatu monieckiego:

Liczba zakładów w ewidencji (stosujących prekursorzy narkotyków kat. 2 i 3)	Liczba skontrolowanych obiektów	Liczba kontroli	Liczba kontroli z uchybieniami	Liczba decyzji	Liczba nakazów	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach	Liczba osób pracujących w narażeniu
4	3	3	0	0	0	281	79

Na terenie powiatu monieckiego w 2025 roku nie zlokalizowano importerów i eksporterów prekursorów kategorii 2 oraz eksporterów prekursorów kategorii 3. Ponadto w trakcie prowadzonego nadzoru stwierdzono, że na terenie powiatu monieckiego znajdują się 3 zakłady, w których stosowane są prekursorzy kategorii 3 (kwas siarkowy, kwas chlorowodorowy) oraz w 1 z nich są stosowane prekursorzy kategorii 2 (nadmanganian potasu) przeznaczone do badań w laboratorium, oraz do procesu technologicznego.

W 2025 roku skontrolowano 3 zakłady, w którym stosowane są prekursorzy kat. 3 oraz kat. 2 do przeprowadzania analiz i badań w laboratorium.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

W zakładach prowadzona jest dokumentacja rozchodu substancji i mieszanin niebezpiecznych, pracownicy są przeszkoleni odnośnie do bezpiecznej pracy z chemikaliami i zapoznani z kartami charakterystyki. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień z zakresu prekursorów.

W PSSE w Mońkach prowadzony jest:

- rejestr zakładów wprowadzających do obrotu i stosujących prekursory kategorii 2 i 3 na terenie powiatu monieckiego, zawierający nazwę i adres zakładu, nazwę prekursora kategorii II i III, prowadzoną ewidencję prekursora kategorii II i III, czy dokonywano zmian w ewidencji, informację o transakcjach,
- rejestr importerów i eksporterów prekursorów kat. 2 znajdujących się na terenie powiatu monieckiego,
- rejestr eksporterów prekursorów kat. 3 znajdujących się w powiecie monieckim. Dotychczas nie wydawano zezwoleń wywozowych podmiotów zajmujących się eksportem bądź tranzytem prekursorów.

NADZÓR NAD PRODUKTAMI BIOBÓJCZYMI

Tabela nr 7. Obiekty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze na terenie powiatu monieckiego:

Liczba zakładów w ewidencji (wprowadzających do obrotu produkty biobójcze)	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba kontroli	Liczba kontroli z uchybieniami	Liczba decyzji	Liczba nakazów
14	7	7	0	0	0

Tabela nr 8. Obiekty stosujące produkty biobójcze na terenie powiatu monieckiego:

Liczba zakładów w ewidencji (stosujących produkty biobójcze)	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba kontroli	Liczba kontroli z uchybieniami	Liczba decyzji	Liczba nakazów	Liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach	Liczba osób pracujących w narażeniu
28	14	14	0	0	0	956	534

Podczas prowadzonych inspekcji sprawdzano między innymi:

- prawidłowość oznakowania opakowań produktów biobójczych,

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

- dostępność karty charakterystyki produktu biobójczego,
- status prawny substancji czynnych zawartych w produktach biobójczych.

W 2025 roku przeprowadzono 7 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu środki biobójcze oraz 14 kontroli w zakresie stosowania środków biobójczych. Podczas kontroli w 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych. Pracowników zapoznano z kartami charakterystyki preparatów biobójczych, co potwierdzone jest podpisem na karcie charakterystyki.

NADZÓR NAD WPROWADZANIEM DO OBROTU DETERGENTÓW

Tabela nr 9. Obiekty wprowadzające do obrotu detergenty na terenie powiatu monieckiego:

Liczba zakładów w ewidencji (wprowadzających do obrotu detergenty)	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba kontroli	Liczba kontroli z uchybieniami	Liczba decyzji	Liczba nakazów
7	1	1	0	0	0

Detergenty są to substancje lub mieszaniny zawierające mydło i/lub inne substancje powierzchniowo czynne, przeznaczone do procesów prania, mycia i czyszczenia. Detergenty wprowadzane są do obrotu w celu używania ich w gospodarstwie domowym, obiektach użyteczności publicznej lub do celów przemysłowych.

Na terenie powiatu monieckiego nie funkcjonują producenci detergentów. W 2025 roku przeprowadzono 1 kontrolę obiektów z bieżącego nadzoru, które wprowadzają do obrotu detergenty.

NADZÓR NAD REALIZACJĄ OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH Z ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ZDROWIA Z DNIA 24.07.2012 R. W SPRAWIE SUBSTANCJI CHEMICZNYCH, ICH MIESZANIN, CZYNNIKÓW LUB PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH O DZIAŁANIU RAKOTWÓRCZYM LUB MUTAGENNYM W ŚRODOWISKU PRACY

Tabela nr 10. Podsumowanie – zakłady z czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi

Liczba zakładów w ewidencji	31
Liczba zakładów ujętych w planie kontroli na rok 2025	27
Liczba skontrolowanych zakładów	27
Liczba osób zatrudnionych ogółem w zakładach z czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi	386
Liczba osób pracujących w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi	386
Liczba kontroli	27

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Liczba sporządzonych protokołów/ w tym z uchybieniami	27
Liczba wydanych decyzji	2(2 przez dział higieny pracy)
Liczba decyzji z uchybieniami	2
Liczba nakazów	3
Rodzaj nakazów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak przekazanej informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu. 2. Brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (hałas) w środowisku pracy na stanowiskach: 3. Nie okazano do wglądu rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia.
Liczba osób narażonych na promieniowanie jonizujące	80
Liczba osób narażonych na pył drewna twardego	82
Liczba osób narażonych na benzen	19
Liczba osób narażonych na azbest	0
Liczba osób narażonych na benzynę, olej napędowy (eurodiesel)	19 0
Liczba osób narażonych na tlenek etylenu	0
Liczba osób narażonych na WWA	0
Liczba osób narażonych na formaldehyd	61
Pył zawierający krystaliczną krzemionkę	56

W 2025 roku zaplanowano do kontroli 27 zakładów, skontrolowano wszystkie zaplanowane zakłady pracy z zakresu czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. W 2025 roku sporządzono 27 protokołów z kontroli sanitarnych. Wydano 2 decyzje merytoryczne i 2 decyzje płaćnicze.

W trakcie kontroli kompleksowych zakładów brano pod uwagę narażenie pracowników na czynniki rakotwórcze występujące w środowisku pracy. Od pracodawców wymagano badań środowiska pracy, imiennego wykazu osób narażonych na czynniki rakotwórcze i ich przeszkolenia w tym zakresie, wykazu stanowisk i procesów technologicznych, a także informacji o czynnikach rakotwórczych przestanej do PWIS w Białymstoku.

W PSSE w Mońkach prowadzony jest rejestr zakładów, w których występują czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne na terenie powiatu monieckiego.

UCZESTNICTWO W ROZPOWSZECHNIANIU INFORMACJI NT. BEZPIECZNYCH WARUNKÓW PRACY PROWADZONYCH PRZEZ KRAJOWY PUNKT CENTRALNY (CIOP-PIB) W RAMACH KAMPANII EUROPEJSKIEJ AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA W PRACY Z SIEDZIBĄ W BILBAO.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego w roku 2025 w zakładach zwracano uwagę na bezpieczne i higieniczne warunki pracy. Podnoszono wiedzę i świadomość pracodawców w w/w aspekcie poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych. Przeprowadzono rozmowy z pracodawcami nt. bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Mówiono także o powstawaniu chorób zawodowych wśród pracowników, możliwości występowania zagrożeń i wypadków przy pracy.

W zakładach stosujących substancje i preparaty chemiczne przeprowadzono rozmowy z pracownikami narażonymi na chemikalia. W trakcie kontroli informowano pracowników o konieczności bezpiecznej pracy z czynnikami chemicznymi, o najczęstszych przypadkach niewłaściwego używania chemikaliów, a także konieczności zapoznania się z kartami charakterystyki, gdzie znajdują się wszelkie informacje ryzyka i bezpieczeństwa.

Comiesięcznie, w ramach współpracy z pracownikiem Promocji Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Mońkach, podawano informacje dotyczące zakazu palenia tytoniu w zakładach pracy.

NADZÓR NAD OBIEKTAMI PRODUKCJI I KONFEKCJONOWANIA, SPRZEDAŻY PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach nie ma pod nadzorem zakładów produkujących i konfekcjonujących produkty kosmetyczne. W 2025 roku w ewidencji PSSE w Mońkach było 10 sklepów przemysłowych prowadzących sprzedaż produktów kosmetycznych.

Przeprowadzono 3 kontrole w zakresie oceny wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych na terenie powiatu monieckiego. Pobrano 3 próbki produktu kosmetycznego - próbki nie były kwestionowane.

NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W roku 2025 nie przeprowadzono kontroli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach nie prowadził postępowania administracyjnego dotyczącego wprowadzania do obrotu nowych środków psychoaktywnych. W 2025 roku nie przekazywano informacji o przypadkach zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

W ramach działań profilaktycznych pracownicy PSSE w Mońkach prowadzili również kampanie informacyjne w Social Mediach – Facebook, X, Gov. Prowadzono rozmowy o uzależnieniach z młodzieżą, rozdawano ulotki. Podczas festynów organizowane były stoiska edukacyjno – informacyjne.

CHOROBY ZAWODOWE

Tabela nr 11. Dane dotyczące postępowań ws. chorób zawodowych w 2025 r.

Liczba prowadzonych postępowań	2
Liczba zgłoszonych podejrzeń	5
Liczba decyzji pozytywnych	2
Liczba decyzji negatywnych	0
Liczba postanowień	0
Liczba wydanych kart stwierdzeń	2

W 2025 roku prowadzono 7 postępowań w sprawie chorób zawodowych.

W 2025 roku zgłoszono 5 podejrzeń choroby zawodowej tj:

- „Przewlekłe zapalenie okołostawowe barku (prawego)” poz. 19.4 (1 postępowanie)
- „Borelioza ” poz. 26 (4 postępowania).

W 2025 roku zakończono decyzją umarzającą 1 postępowanie dotyczące chorób zawodowych zgłoszone w 2025 roku tj.:

- „Borelioza” poz. 20 pkt 1 (1 postępowanie)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach wydał **2 karty stwierdzenia choroby zawodowej**.

OCENA WARUNKÓW SANITARNYCH W PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH

Na koniec 2025 r. w ewidencji widniało **28 placówek** tj:

- 3 żłobki funkcjonujące samodzielnie (w tym 2 publiczne),
- 2 przedszkola (w tym 1 niepubliczne),
- 3 inne formy wychowania przedszkolnego (publiczne),
- 5 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie (w tym 4 publiczne),
- 7 zespołów szkół (publicznych),
- 1 młodzieżowy ośrodek wychowawczy (publiczny),
- 1 młodzieżowy ośrodek socjoterapii (publiczny),
- 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego (w tym 1 publiczna),
- 2 ogniska pracy pozaszkolnej (1 niepubliczne, 1 publiczne),
- 1 pozaszkolna placówka specjalistyczna (niepubliczna).
- 1 szkolne schronisko (publiczne),

Stan sanitarno-higieniczny w skontrolowanych placówkach nie uległ zmianie.

W roku 2025 w ramach nadzoru ogółem skontrolowano 26 placówek, w tym: 15 stałych placówek oświatowo-wychowawczych oraz 4 placówki zimowego i 7 letniego wypoczynku. Oceniano ich stan sanitarny pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, dostępności do profilaktycznej opieki medycznej, przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin, organizacji dożywiania.

W 2025 r. wykonano następujące kontrole:

- 4 kontrole wypoczynku zimowego,
- 7 kontrole wypoczynku letniego,
- 15 kontrole kompleksowych,
- 4 kontrole z przygotowania szkół do nowego roku szkolnego,
- 2 kontrole na wniosek strony w sprawie wydania decyzji dotyczących spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych dla żłobków

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Tabela nr 12. Porównawcze zestawienie wybranych najważniejszych treści z druku Mz-53 z rokiem 2024

LICZBA PLACÓWEK, W KTÓRYCH STWIERDZONO											
Rok	W ewidencji	Skontrolowane	Podłączenie do wodociągu miejskiego/wiejskiego	Własne ujęcie wody	Podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej (miejskiej/wiejskiej)	Brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej w tym posiadanie		Korzystanie z ustępów zewnętrznych	Niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych	Niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej w tym	
						zbiornika bezodpornego (szambo)	własnej oczyszczalni ścieków			zanieczyszczenia i porządku	Niewłaściwy stan techniczny
2024	30	19	19 100%	0	17 89%	2 11%	0	0	0	0	0
2025	28	15	15 100%	0	14 93%	0	1 6,7%	0	0	0	0

W 2025 roku wydano łącznie 2 decyzje administracyjne tj.: 2 decyzje dotyczące spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych dla lokalu z przeznaczeniem na żłobek. W 2025 roku wydano 3 decyzje płatnicze.

- Nie wydawano postanowień.
- Nie nakładano mandatów karnych.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach nie wydawał decyzji nakazujących zamknięcie, unieruchomienie lub wyłączenie z użytku obiektów lub ich części.

W roku sprawozdawczym wykonano **1070 oznaczeń fizycznych**, w tym:

- 779 oznaczeń wagi tornistrów u dzieci,
- 260 oznaczeń dostosowania mebli do warunków antropometrycznych dzieci,
- 31 ocen rozkładów zajęć szkolnych.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Tabela nr 13. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

Rok	Umieblowanie pomieszczeń do nauki				Tygodniowe rozkłady zajęć			
	Dostosowanie do wzrostu		Meble niedostosowane		Skontrolowano		Niewłaściwe	
	Liczba zbadanych uczniów	Ilość szkót	Liczba uczniów	Ilość szkót	Oddziałów	Ilość szkót	W ilu oddziałach	Ilość szkót
2024	213	8	0	0	57	8	0	0
2025	260	6	0	0	31	6	0	0

Inne działania prowadzone w 2025 r. przez pracownika stanowiska Higieny Dzieci i Młodzieży:

- wystosowano pismo do 19 placówek przekazujące wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie upowszechnienia praktyk wprowadzania zwierząt parzystokopytnych (alpak) do pomieszczeń placówek oświatowych, informacje w celu wyeliminowania lub zminimalizowania w jak największym stopniu potencjalnego ryzyka zdrowotnego wśród dzieci i młodzieży oraz personelu szkolnego.
- wystosowano wystąpienie do organów prowadzących szkoły oraz dyrektorów podległych placówek o obowiązku zapewnienia uczniom profilaktycznej opieki zdrowotnej. Jednocześnie przypomniano organom prowadzącym szkoły, aby właściwie nadzorowały realizację obowiązków wynikających z ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. 2019 r. poz.1078). Pismo zostało wystosowane do 3 placówek.
- wystosowano pismo do 13 placówek dot. przekazania pisma Głównego Inspektora Sanitarnego, informującego o rozpoczęciu szkoleń dla pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania oraz higienistek szkolnych, których celem jest przygotowanie tych grup zawodowych do prowadzenia elektronicznej dokumentacji medycznej uczniów w systemie gabinet.gov.pl.
- Akcja „Czyste i bezpieczne piaskownice”**

W 2025 r. badań piasku w kierunku jaj pasożytów jelitowych *Ascaris lumbricoides* i *Trichuris trichiura* nie przeprowadzono.

Działania podczas kontroli polegały na: przedstawieniu wymogów sanitarnych dotyczących bezpiecznego korzystania z piaskownic, kontroli stanu sanitarno- technicznego piaskownic oraz ich zabezpieczenia.

Przeprowadzone działania kontrolne potwierdziły, że dyrektorzy placówek przykładają szczególną uwagę na systematyczną wymianę piasku w piaskownicach, przy jednoczesnym stosowaniu fizycznych barier chroniących przed dostępem zwierząt oraz innymi zagrożeniami mogącymi pogorszyć stan sanitarny piasku.

- Badanie natężenia oświetlenia sztucznego**

Mając na uwadze higieniczne warunki pracy ucznia oraz wpływ na nią natężenia oświetlenia sztucznego pion higieny dzieci i młodzieży WSSE w Białymstoku i PSSE w Mońkach w porozumieniu z dyrektorem szkoły koordynowali działania związane z badaniami natężenia

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

oświetlenia sztucznego w 1 szkole podstawowej. Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu z pomiarów oświetlenia elektrycznego po przeprowadzeniu badań w 2 pomieszczeniach stwierdzono niedobory natężenia oświetlenia oraz niespełnienie wymagań w zakresie równomierności oświetlenia elektrycznego.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach mając na uwadze zdrowie i dobro uczniów wystosował wystąpienie do Dyrekcji Placówki i do Organu Prowadzącego, w którym zalecił dostosowanie natężenia oświetlenia sztucznego do wymagań zawartych w Normie PN-EN 12464-1:2012 „Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach”. Dyrektor pismem poinformował, że podjął kroki w celu wyeliminowania nieprawidłowości- oświetlenie zostanie sukcesywnie wymienione.

- Akcja „Bezpieczny Plac zabaw”

Pracownik stanowiska Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Mońkach prowadzi stały nadzór nad placami zabaw funkcjonującymi przy nadzorowanych placówkach (zgodnie z harmonogramem kontroli na dany rok).

Ponadto, aby dotrzeć do jak najliczniejszego grona odbiorców pracownik PZ zamieścił informację na stronie internetowej PSSE w Mońkach dotyczącą bezpiecznych i higienicznych warunków na placach zabaw.

HIGIENA KOMUNALNA I BEZPIECZEŃSTWO ZDROWOTNE WODY

Pod nadzorem higieny komunalnej PSSE w Mońkach w 2025 roku było **166 obiektów**.

Działalność administracyjno – egzekucyjna:

- przeprowadzone kontrole ogółem - 101,
- wystawione decyzje ogółem - 45,
- opinie i postanowienia sanitarne - 32,
- tytuły wykonawcze - 0,
- mandaty - 0,
- wystąpienia -0,
- komunikaty- 12.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Monitoring i nadzór Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz nadzór wewnętrzny dostawców wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oparty był o sieć stałych punktów poboru wody i harmonogramy badań, w tym plany poboru próbek wody przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych i innych podmiotów, które zostały uzgodnione przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Badania wody dla potrzeb inspekcji sanitarnej wykonywał w 2025 r. Oddział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Białymstoku, a przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach dokonywali poboru próbek wody do badań.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach sporządza na bieżąco oceny jakości wody oraz komunikaty, które są przekazywane do zarządców wodociągów oraz producentów wody w celu poinformowania konsumentów. Konsumenty uzyskują wiedzę nt. jakości wody z tablic informacyjnych lub ze stron BIP poszczególnych Urzędów, a także ze strony Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Mońkach w domenie gov.pl.

Na terenie powiatu monieckiego w 2025 roku czynnych było **18 wodociągów publicznych** - 3 w miastach i 15 w miejscowościach wiejskich oraz 2 ujęcia indywidualne (przy Zakładzie Produkcji Spożywczej BETEX w Knyszynie i Monieckiej Spółdzielni Mleczarskiej w Mońkach). W 2025 roku nie podłączano nowych wodociągów, nie likwidowano istniejących.

Pod koniec 2025 r. rozpoczęto modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Osowcu, gmina Goniądz. Inwestycja polegała na przebudowie stacji uzdatniania wody.

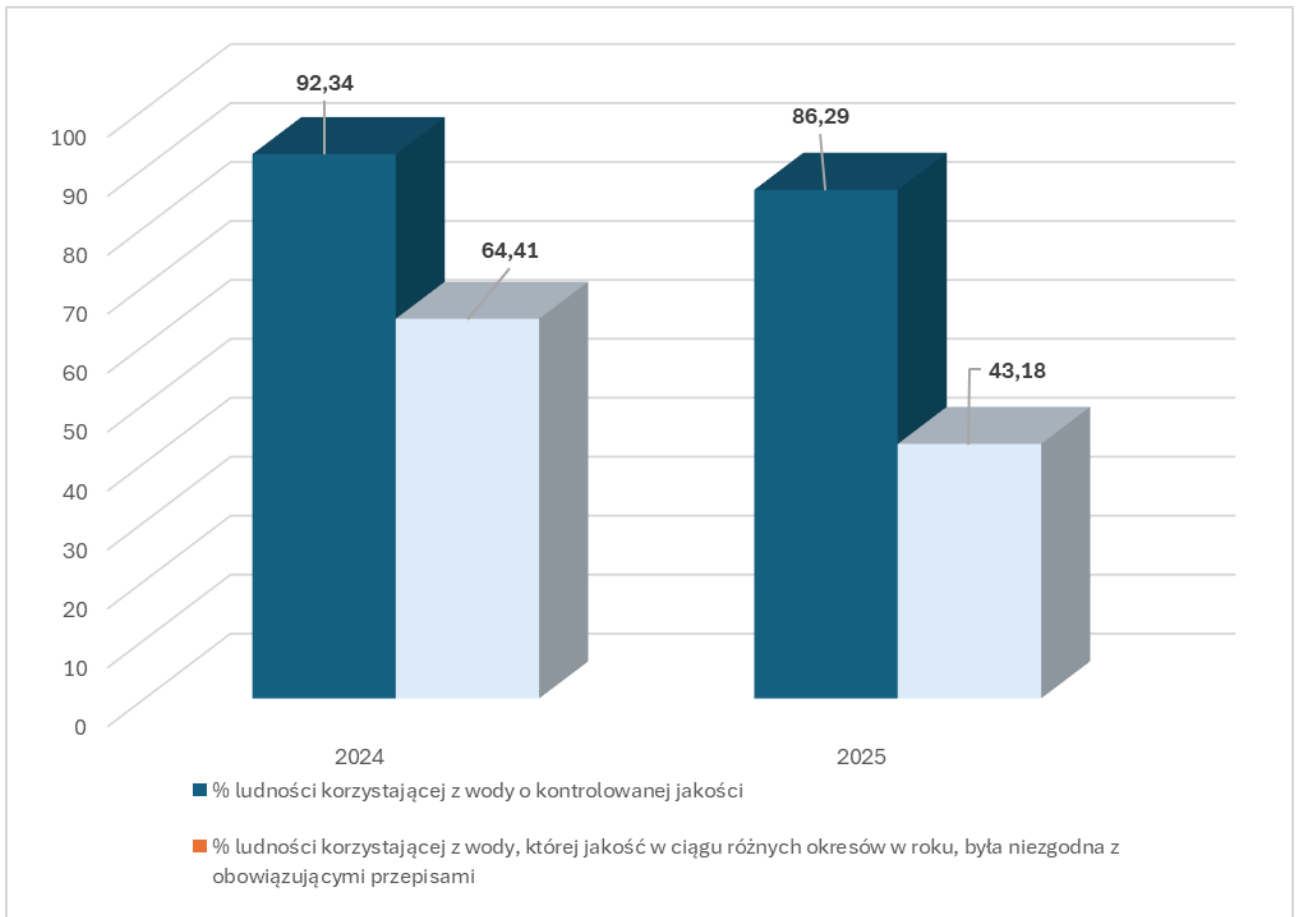
Podczas kontroli w stacjach uzdatniania wody nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wodę o kontrolowanej jakości w powiecie monieckim w 2025 roku spożywało 31906 osób, tj.: 86,29 %. Spośród ludności spożywającej wodę o kontrolowanej jakości - 15966 osób tj. 43,18 % spożywało wodę, której jakość w ciągu roku, w różnych okresach, w zakresie różnych

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

parametrów była kwestionowana, a więc nie spełniała wymogów obowiązującego aktu prawnego.

Wykres 9. Procent ludności powiatu monieckiego korzystającej z wody o kontrolowanej jakości oraz wody, której jakość w ciągu różnych okresów roku była niezgodna z obowiązującym rozporządzeniem w latach 2024- 2025

W 2025 roku w **8 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę** jakość wody w ciągu roku, w różnych okresach, w zakresie różnych parametrów była kwestionowana, a więc nie spełniała wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przekroczenia parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia w zakresie parametrów fizykochemicznych wystąpiły w wodociągach: w Mońkach, Kuleszach, Osowcu, Dolistowie, Wroceniu, Zofiówce, Rudzie i Białosukni. Kwestionowane parametry to: mętność, barwa, zapach, żelazo, jon amonu i mangan.

Przekroczenie parametru mikrobiologicznego wystąpiło w wodociągu publicznym we Wroceniu oraz wodociągu publicznym w Mońkach, ujęcie ul. Zdrojowa z uwagi na ponadnormatywną zawartość ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie przeznaczonej do spożycia dla ludzi.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

W 2025 r., w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach kontroli wewnętrznej, stwierdzono brak przydatności wody dostarczanej z wodociągu publicznego w miejscowości Białosukni (gmina Goniądz). Przyczyną wydania decyzji o nieprzydatności wody było przekroczenie dopuszczalnych wartości parametru mikrobiologicznego, tj. obecność enterokoków kałowych, które stanowią wskaźnik zanieczyszczenia fekalnego i mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Podjęto decyzję o zamknięciu Stacji Uzdatniania Wody w Białosukni oraz wstrzymaniu dostaw wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z przedmiotowego wodociągu. Działanie to miało na celu ograniczenie narażenia mieszkańców na spożycie wody niespełniającej wymagań jakościowych określonych w obowiązujących przepisach prawa.

Mieszkańcy miejscowości Białosuknia, Klewianka oraz Piwowary, zaopatrywanych w wodę z ww. wodociągu, zostali objęci działaniami zastępczymi polegającymi na zapewnieniu bezpiecznej wody do spożycia. Gmina Goniądz zorganizowała dystrybucję wody butelkowanej, która była dostarczana mieszkańcom w ilościach odpowiadających podstawowym potrzebom bytowym.

O pogorszeniu jakości wody oraz o wprowadzonych ograniczeniach w jej użytkowaniu mieszkańcy zostali niezwłocznie poinformowani za pośrednictwem komunikatów opublikowanych na stronie internetowej Urzędu Gminy Goniądz, a także na stronie internetowej Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mońkach. Komunikaty zawierały informacje o zakazie spożywania wody z wodociągu.

Stan przekroczenia parametru mikrobiologicznego utrzymywał się przez okres 10 dni. W tym czasie prowadzone były działania naprawcze mające na celu przywrócenie odpowiedniej jakości wody, w tym m.in. dezynfekcja systemu wodociągowego, kontrola infrastruktury technicznej oraz ponowne badania laboratoryjne próbek wody.

Po uzyskaniu wyników badań potwierdzających spełnienie wymagań jakościowych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, możliwe było przywrócenie funkcjonowania Stacji Uzdatniania Wody oraz wznowienie dostaw wody do odbiorców.

W celu zapewnienia należytej jakości wody przeznaczonej do spożycia, administratorzy wodociągów lub jednostki odpowiedzialne za jej jakość przeprowadzali m.in. płukanie odżelaziaczy oraz sieci wodociągowej, przegląd i kontrola stanu technicznego armatury wodociągowej, zwiększenie intensywności napowietrzania wody, wydłużenie czasu płukania odżelaziaczy w celu poprawy skuteczności procesu uzdatniania, płukanie filtrów odmanganiających, zwiększenie poziomu natlenienia wody w procesie technologicznym.

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami parametrów mikrobiologicznych, wdrożono również działania dezynfekcyjne. Woda przeznaczona do spożycia była poddawana dezynfekcji, w tym chlorowaniu ujęć wody (studni) oraz elementów systemu wodociągowego, co miało na celu eliminację drobnoustrojów i przywrócenie bezpieczeństwa zdrowotnego wody.

Działania naprawcze były realizowane na koszt przedsiębiorstw wodociągowych. W większości przypadków przekroczenia parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia były krótkotrwałe.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Po zakończeniu działań naprawczych zarówno administratorzy wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej jak i organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach kontroli urzędowej dokonywali badań laboratoryjnych wody w celu potwierdzenia ich skuteczności oraz dokonania oceny wody pod kątem przydatności do spożycia przez ludzi.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY W BASENACH KĄPIELOWYCH

Kontrola jakości wody basenowej jest szczególnie ważnym elementem nadzoru sanitarnego na pływalniach. Ocena jakości wody na pływalni dokonywana jest przez zarządzającego pływalnią i obejmuje wykonywanie badań jakości wody zgodnie z harmonogramem ustalonym z właściwym państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym, prowadzenie bieżącej obserwacji wody, odnotowywaniu i informowaniu właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o przypadku stwierdzenia wystąpienia incydentów kałowych i/lub incydentów wymiotnych w wodzie na pływalni oraz na stałym nadzorze pracy urządzeń wraz z rejestrowaniem wyników pomiaru.

W ewidencji Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mońkach znajduje się **1 obiekt pływalni krytej**. W 2025 r. w obiekcie tym przeprowadzono 2 kontrole sanitarne.

W 2025 r. stwierdzono jednorazowe, krótkotrwałe niespełnienie wymagań parametrów mikrobiologicznych tj. stwierdzono przekroczenie parametru ogólnej liczby mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h w wodzie wprowadzanej do wanien Whirpool- system cyrkulacji c. Ponadto stwierdzono również jednorazowe, krótkotrwałe niespełnienie wymagań parametrów fizykochemicznych, tj. przekroczenie chloru wolnego w wodzie wprowadzanej do niecki basenu rekreacyjnego i niecki basenu sportowego. Po podjętych działaniach naprawczych przedłożono prawidłowe wyniki badań tj. uzyskano poprawę jakości wody.

STAN SANITARNY MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI

W 2025 roku na terenie powiatu monieckiego funkcjonowało **1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpielii** „Nad Biebrzą” zlokalizowane przy ul. Demokratycznej w Goniądzu.

Obiekt ten podlegał bieżącemu nadzorowi sanitarnemu.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała uchybień w zakresie spełniania obowiązujących norm sanitarno-higienicznych. W całym okresie funkcjonowania ww. miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpielii jakość wody odpowiadała wymaganiom.

Nie stwierdzono zagrożeń dla zdrowia osób korzystających z tego miejsca, a warunki sanitarno-higieniczne i techniczne uznano za właściwe i bezpieczne.

NADZÓR NAD CIEPŁĄ WODĄ UŻYTKOWĄ W ZAKRESIE BAKTERII LEGIONELLA

Bakterie z rodzaju Legionella sp. są powszechne w instalacjach ciepłej wody użytkowej. Stanowią realne zagrożenie dla zdrowia ludzi wynikające z możliwości zakażenia drogą inhalacyjną. Prowadzenie systematycznych działań zapobiegawczych oraz kontrolnych ma na celu ograniczenie warunków sprzyjających rozwojowi i namnażaniu się bakterii, a także eliminowanie ewentualnych skażeń.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

Działania te obejmują zarówno rozwiązania techniczne, kontrolę czynników sprzyjających rozwojowi bakterii jak i zwalczanie skażenia poprzez prowadzenie procesów dezynfekcji i czyszczenia.

W 2025 roku w ramach kontroli wewnętrznej, przeprowadzono badania jakości wody ciepłej w **7 obiektach**. Kontrole te objęły m.in. podmioty wykonujące działalność leczniczą (w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne), budynki zamieszkania zbiorowego oraz budynki użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny.

W 5 obiektach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych norm obecności bakterii Legionella sp. W związku z tym wszczęto 3 postępowania administracyjne, mające na celu zobowiązanie administratorów do podjęcia odpowiednich działań naprawczych. W odpowiedzi na stwierdzone nieprawidłowości administratorzy obiektów wdrożyli działania naprawcze obejmujące m.in. na dezynfekcji termicznej instalacji oraz czyszczenie systemów wodnych.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW KOMUNALNYCH

USTĘPY PUBLICZNE

W 2025 r. skontrolowano **2 ustępy** publiczne znajdujące się na terenie powiatu monieckiego. Ich stan higieniczno-sanitarny oraz techniczny oceniono jako właściwy. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie utrzymania czystości ani w zakresie wyposażenia w środki higieniczne. Pomieszczenia były utrzymane w należyтым porządku, a dostępność środków czystościowych oraz urządzeń sanitarnych była zapewniona na odpowiednim poziomie.

BAZA NOCLEGOWA

Bazę noclegową w powiecie monieckim stanowią: pensjonat, inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie oraz pola biwakowe. Obserwuje się systematyczne podnoszenie standardu tych obiektów, zarówno pod względem wyposażenia jak i warunków sanitarnych.

Wszystkie obiekty korzystają z wody pitnej spełniającej wymagania jakościowe. Obiekty zlokalizowane głównie na terenach wiejskich, funkcjonują w oparciu o model agroturystyczny, oferując usługi dostosowane do charakteru regionu. Na terenie powiatu monieckiego funkcjonuje 1 kemping.

W 2025 r. przeprowadzono kontrole w **7 obiektach całorocznej bazy noclegowej**. Ich stan sanitarny oceniono jako dobry. W większości są to obiekty reprezentujące wysoki standard świadczonych usług, czystość utrzymywana jest na bieżąco, tereny wokół uporządkowane.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE ORAZ INNE ZAKŁADY, W KTÓRYCH SĄ ŚWIADCZONE WIĘCEJ NIŻ JEDNA Z USŁUG (FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ, TATUAŻU)

W 2025 roku skontrolowano **9 zakładów fryzjerskich i 10 zakładów kosmetycznych**.

Skontrolowano również **1 zakład odnowy biologicznej**. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień ani naruszeń obowiązujących przepisów sanitarnych. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny wszystkich skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry. Większość zakładów stanowią obiekty stosunkowo nowe, funkcjonujące od kilku lat, systematycznie podnoszące standard świadczonych usług oraz dostosowujące wyposażenie do aktualnych wymagań higieniczno-sanitarnych.

W zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi, powstającymi w gabinetach kosmetycznych, stwierdzono prawidłowe postępowanie. Odpady te były gromadzone w przeznaczonych do tego celu pojemnikach. Ich odbiór realizowany był przez wyspecjalizowane oraz uprawnione podmioty.

Nie stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji przyborów i narzędzi wykorzystywanych podczas świadczenia usług. Procesy dezynfekcji prowadzone były zgodnie z obowiązującymi procedurami, z zastosowaniem odpowiednich środków biobójczych, co zapewniało bezpieczeństwo zarówno klientów, jak i personelu.

OBIEKTY POMOCY SPOŁECZNEJ

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mońkach znajdują się łącznie 3 obiekty świadczące całodobową opiekę, w tym:

- 2 domy pomocy społecznej,
- 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę.

Obiekty te podlegają bieżącemu nadzorowi sanitarnemu, obejmującemu w szczególności ocenę warunków higieniczno-sanitarnych, stanu technicznego pomieszczeń, gospodarki odpadami oraz przestrzegania zasad zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym.

W placówce zapewniającej całodobową opiekę przeprowadzono kontrolę sanitarną. W jej trakcie nie stwierdzono uchybień ani nieprawidłowości.

We wszystkich skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej prowadzony był nadzór nad przestrzeganiem przepisów wynikających z ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Kontrole obejmowały m.in. oceną oznakowania, przestrzegania zakazu palenia oraz dostępność informacji dla użytkowników obiektów.

Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono naruszeń obowiązujących przepisów.

W kontrolowanych obiektach umieszczono w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia, obejmujących również wyroby elektroniczne. Zakaz ten był respektowany przez użytkowników obiektów.

POSTĘPOWANIE ZE ZWŁOKAMI I SZCZĄTKAMI LUDZKIMI

W roku 2025 skontrolowano 1 zakład świadczący usługi pogrzebowe. W trakcie czynności kontrolnych dokonano oceny m.in.: stanu sanitarno-higienicznego oraz porządkowego obiektu, sposobu postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, zasad gospodarowania odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi, postępowania z odzieżą ochronną, rodzaju i

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

sposobu stosowania środków dezynfekcyjnych. Stan sanitarno-higieniczny kontrolowanego obiektu nie budził zastrzeżeń.

W ramach nadzoru prowadzono również działania związane z postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w szczególności w zakresie ekshumacji oraz transportu zwłok i szczątków ludzkich.

W 2025 roku wydano:

- 5 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok lub szczątków ludzkich,
- 1 decyzję odmawiającą zezwolenia na ekshumację,
- 16 postanowień wyrażających zgodę na sprowadzenie zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonywane są zadania z zakresu zdrowia publicznego na etapie planowania i realizacji przedsięwzięć, wpisując się w ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego są szczególnie ważne ze względu na fakt, iż dotyczą zamierzeń wywołujących długofalowe skutki, często o dużym zasięgu terytorialnym oraz szerokim spektrum oddziaływania na środowisko i warunki życia człowieka, przez co mają istotny wpływ nie tylko na obecny, ale również na przyszły stan sanitarny powiatu.

Działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne.

Pracownik Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Mońkach w 2025 r. wydał:

- 8 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 10 opinii projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- 1 opinię w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowiskom, dla którego wykonanie raportu jest obligatoryjne,
- 56 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby- co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 5 opinii (w tym 2 negatywne) w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 2 uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 2 postanowienia dot. uzgodnienia decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- 79 postanowień dot. uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 15 stanowisk w formie milczącej zgody dot. uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów na podstawie art. 56 Prawa budowlanego,
- 461 stanowisk w formie milczącej zgody dot. uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 5 stanowisk w formie milczącej zgody dot. uzgodnienia projektu decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2025 r. pracownik Stanowiska Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Mońkach uczestniczył 15 razy w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych. Wykonano 15 kontroli w terenie, wydano 91 decyzji płaćniczych.

PROMOCJA ZDROWIA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Działania podejmowane przez Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mońkach dotyczą organizacji, koordynacji działalności oświatowo-zdrowotnej w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych w społeczeństwie.

Korzystamy z różnych form komunikacji z mieszkańcami powiatu - m.in. podczas imprez lokalnych, na spotkaniach z rodzicami i dziećmi w szkołach, a także poprzez stronę internetową w serwisie GOV czy media społecznościowe- Facebook, X.

W 2025 r. przeprowadzano szereg wizytacji, akcji edukacyjnych, dystrybuowano ulotki, publikowano informacje na portalach społecznościowych:

- Przeprowadzono **25 wizytacji** w placówkach oświatowych w celu oceny realizacji programów edukacyjnych.
- W ramach działań z zakresu **profilaktyki grypy** przeprowadzono 2 spotkania ze społecznością miejską oraz zorganizowano 3 stoiska informacyjno-edukacyjne. Omawiano zasady bezpieczeństwa i higieny, w szczególności prawidłową higienę rąk, sposoby zapobiegania infekcjom, różnice między chorobami.
- W trakcie całego roku pracownicy stanowisk Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej oraz Higieny Dzieci i Młodzieży prowadzili **akcje dot. wszawicy** wśród dzieci szkolnych, zorganizowano 4 spotkania edukacyjne oraz 2 stoiska informacyjno-edukacyjne.
- W ramach „**Zimowej Szkoły Bezpieczeństwa**” odbyły się 4 spotkania z dziećmi i młodzieżą przebywającymi na wypoczynkach zimowych. Omawiano zagadnienia związane z bezpieczeństwem podczas zimowego wypoczynku, profilaktyką chorób zakaźnych, prawidłowym myciem rąk, profilaktyką grypy, wpływem spożywania energetyków na zdrowie, profilaktyką uzależnień m.in. od dopalaczy, alkoholu, papierosów, a także omówiono zasady zdrowego żywienia związane z Piramidą Zdrowego Żywienia i stylu życia dzieci i młodzieży (4-18 lat).
- W ramach „**Letniej Szkoły Bezpieczeństwa**” prowadzono działania profilaktyczne, tj. 6 pogadanek w zorganizowanych formach wypoczynku dzieci i młodzieży, stoiska informacyjno-edukacyjne podczas 6 festynów w powiecie monieckim. Najmłodsze dzieci malowały, rozwiązywały wykreślanki, krzyżówki oraz rebusy. Poruszano tematy bezpieczeństwa podczas letniego wypoczynku - nad wodą, w lesie, w górach, na wsi, na spacerze; omawiano temat higieny nie tylko rąk a także higieny osobistej, promocji szczepień, zdrowego stylu życia, profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze. Z rodzicami zaś rozmawialiśmy na temat profilaktyki chorób nowotworowych; profilaktyki uzależnień; zdrowego stylu życia; profilaktyki zakażeń przenoszonych drogą płciową, suplementów diety, bezpieczeństwa żywności, EFSA, PlantHealth4Life, profilaktyki zatruc pokarmowych w tym zatruc grzybami.

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

- Promowano **szczepienia ochronne**, w tym z okazji Europejskiego Tygodnia Szczepień zorganizowano 2 stoiska informacyjno-edukacyjne w przychodniach w powiecie monieckim.
- Promowano **szczepienia przeciw HPV** - przeprowadzono 5 spotkań edukacyjnych z młodzieżą oraz rodzicami. Zorganizowano 6 stoisk informacyjno – edukacyjnych w placówkach oświatowych, podmiotach medycznych oraz siedzibie PSSE w Mońkach.
- W marcu pracownik Promocji Zdrowia, Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach uczestniczyli w imprezie prozdrowotnej „**Wiosenny Challenge**” na sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 2 w Mońkach. Młodzież wspólnie z kadrą uczestniczyła w konkursach zorganizowanych przez różne instytucje z powiatu monieckiego. Dzieci i młodzież mierzyły się z wieloma konkursami. Na naszym stoisku podczas konkurencji sportowej sprawdzały swoją wydolność płuc - dmuchając balon oraz slalomem pokonując wyznaczoną trasę. Podczas konkurencji umysłowych rozwiązywały krzyżówkę o suplementach diety, zdrowym stylu życia, energetykach oraz uzależnieniu od papierosów, a także dopasowywały ilustracje grzybów do nazw.
- Prowadzono spotkania ze społecznością naszego powiatu przy **punktach informacyjno- edukacyjnych podczas festynów**, m.in.: Dni Moniek, Dnia Dziecka, mini festynów osiedlowych zorganizowanych przez Moniecki Ośrodek Kultury, „Niebieskim Pikniku” zorganizowanym przez Komendę Powiatową Policji w Mońkach.
- Na konferencji regionalnej **Programu Zakorzenione Podlasianki** zorganizowanej w Mediatece w Mońkach pracownik stanowiska ds. Higieny Komunalnej wygłosił prezentację pt. „Kranówka jako podstawowe źródło wody pitnej”. Podczas wydarzenia zorganizowano również punkt informacyjno- edukacyjny dla uczestników konferencji.
- W listopadzie **przeprowadzono spotkanie edukacyjne oraz stoisko informacyjno-edukacyjne** w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzciannem – dla seniorów świętujących Ogólnopolski Dzień Seniora. Wygłoszono prelekcję na tematy dotyczące najważniejszych zasadach profilaktyki zdrowotnej. W prezentacji przedstawiono znaczenie pełnowartościowej diety i aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia i sprawności na długie lata. Przekazano również informacje na temat profilaktyki chorób zakaźnych, promocji szczepień ochronnych, Kampanii EFSA. A także poruszyliśmy temat tak ważny w listopadzie na temat profilaktyki chorób nowotworowych, przypominając o akcji Movember, promując portal onkologiczny.
- W listopadzie zorganizowano na etapie powiatowym Wojewódzką **Olimpiadę wiedzy o HIV/AIDS** skierowaną do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Celem olimpiady jest poszerzenie wiedzy młodzieży na temat zapobiegania zakażeniom HIV, chorobom przenoszonym drogą płciową oraz kształtowanie pozytywnych postaw wobec ludzi żyjących z HIV i chorób na AIDS.

Nową inicjatywą były obchody **Dnia Otwartej Inspekcji Sanitarnej pn. „Bezpieczeństwo zdrowotne – wspólna odpowiedzialność”**. Jego celem jest przybliżenie mieszkańcom zadań Inspekcji, edukacja w zakresie zdrowia publicznego oraz promowanie profilaktyki.

W ramach tego wydarzenia Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Mońkach zorganizowali w dniu 04 kwietnia 2025 r. spotkania z sześciolatkami z monieckich

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

przedszkoli. Wspólnie zapoznawaliśmy się z naszą pracą „od kuchni”. Omówiono zdrowy posiłek. Dzieci sporządzały kanapki z papieru ze zdrowymi składnikami. Rozmawialiśmy o czystości rąk. Przeprowadzono eksperyment z wodą i pieprzem. Omówiono piramidę zdrowego żywienia. Przekazano kolorowanki „Kiedy należy myć ręce”, „Jak myjemy ręce” oraz zdrowy poczęstunek – jabłka.

Tabela nr 14. Działania podjęte w ramach Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej w 2025 roku

Działanie: Profilaktyka i zwalczanie uzależnień				
Cel: Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień				
Lp.	Nazwa programu	Liczba odbiorców działań realizowanych przez placówki i PSSE	Liczba odbiorców działań medialnych podejmowanych przez PSSE (w tym internetowych)	Razem
1	Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”	34	0	34
2	Program „Bieg po zdrowie”	197	287	484
3	Program „Czyste powietrze wokół nas”	801	0	801
4	„Podlaski program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych”	497	3333	3830
	Razem:	1529	3620	5149
Lp.	Nazwa kampanii/akcji			
1	„Światowy Dzień bez Tytoniu”	3521	1591	5112
2	„Światowy Dzień Rzucania Palenia”	2011	1072	3083
3	Profilaktyka uzależnień - dopalacze	775	5710	6485
	Razem:	6307	8373	14680
Oświata zdrowotna wykonywana przez Państwową Inspekcję				
Cel: Upowszechnianie wiedzy dotyczącej profilaktyki chorób i promocji zdrowego trybu życia				
Lp.	Nazwa programu			
1	Program „Trzymaj Formę!”	963	667	1630
2	„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”	948	5340	6288
3	Program „Wybierz życie – Pierwszy Krok”	50	22	72
4	Znamie! Znam je?	411	382	793
5	Podstępne WZW	325	183	508
6	Skąd się biorą produkty ekologiczne	533	551	1084
	Razem:	3230	7145	10375
Lp.	Nazwa kampanii/akcji			
1	Światowy Dzień Zdrowia	5419	932	6351
2	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach	113	601	714
3	Profilaktyka chorób zakaźnych	374	4297	4671
4	Profilaktyka wszawicy	661	3523	4184
5	„Zimowa Szkoła Bezpieczeństwa”	113	2200	2313
6	„Letnia Szkoła Bezpieczeństwa”	694	6272	6966
7	Profilaktyka grypy	163	2478	2641
8	Promocja szczepień ochronnych (poza Europejski Tydzień Szczepień, HPV, szczepienia krztusiec, kobiety ciężarne, jesień bez infekcji)	32	673	705
9	Promowanie zdrowego stylu życia i racjonalnego	587	5310	5897

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

	odżywiania			
10	Profilaktyka zatruc pokarmowych w tym zatruc grzybami oraz promocja wiedzy na temat grzybów	742	3245	3987
11	Profilaktyka chorób nowotworowych	328	5373	5701
12	Promocja szczepień HPV	983	5291	6274
13	Profilaktyka chorób przenoszonych przez kleszcze	659	3749	4408
14	Kampania EFSA – „Jedz bezpiecznie”	362	3677	4039
15	Kampania EFSA – „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”	1	311	312
16	Profilaktyka wad postawy	804	2563	3367
17	Europejski Tydzień Szczepień	83	1913	1996
18	Promocja szczepień ochronnych dla kobiet w ciąży (krztusiec)	77	462	539
19	Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej	100	867	967
20	Konkurs Zroluj zdrowie – siła wyborów	12	488	500
21	Kampania „Jesień bez infekcji”	261	1539	1800
22	Kampania „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”	23	472	495
23	Kampania promująca przedmiot Edukacja zdrowotna	42	782	824
24	Promocja zdrowia poprzez strony internetowe i portale społecznościowe	0	13351	13351
	Razem:	12633	70369	83002

PODSUMOWANIE

Zadania Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Mońkach w 2025 r. polegały na sprawowaniu nadzoru sanitarnego (bieżącego i zapobiegawczego) oraz prowadzeniu zapobiegawczej i przeciwepidemicznej działalności dotyczącej chorób zakaźnych i innych chorób, na które wpływ mają warunki środowiska. Ponadto prowadziliśmy wśród mieszkańców działania edukacyjne promujące zdrowy styl życia.

W 2025 r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Mońkach:

- wykonali **549** kontroli i wizytacji,
- przeprowadzili **1769** dochodzeń epidemiologicznych,
- pobrali **272** próbki do badań laboratoryjnych.

Sytuację epidemiologiczną w zakresie zgłaszanych i rejestrowanych chorób zakaźnych na terenie powiatu monieckiego w 2025 roku, w porównaniu do lat poprzednich można uznać za stabilną.

Wzmacnianie profilaktyki – w tym szczepień i edukacji zdrowotnej – oraz monitorowanie zagrożeń są kluczowe dla ograniczenia rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.

Szczególną uwagą objęto szpitale, zakłady opiekuńczo-lecznicze z uwagi na przebywające w nich osoby o obniżonej odporności i prawdopodobieństwo większego ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa zdrowotnego.

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności pozostaje istotnym elementem ochrony zdrowia publicznego. Obserwowana poprawa jakości zdrowotnej wybranych grup produktów świadczy o skuteczności prowadzonych działań nadzorczych, a także o rosnącej świadomości producentów w zakresie obowiązujących wymagań. Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia na terenie powiatu monieckiego należy uznać za dobry. Większość zakładów zakwalifikowanych jest do kategorii niskiego lub średniego ryzyka.

Dzięki działaniom w zakresie higieny pracy rośnie świadomość pracodawców i pracowników zakładów, co prowadzi do poprawy warunków zdrowotnych i skuteczniejszej profilaktyki chorób zawodowych.

Realizacja zadań podejmowanych w zakresie nadzoru nad chemikaliami zwiększa świadomość podmiotów odpowiedzialnych oraz konsumentów w aspekcie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, detergentów oraz produktów kosmetycznych.

Zadania w zakresie higieny dzieci i młodzieży dotyczyły przede wszystkim weryfikacji przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących: higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i

RAPORT Z DZIAŁAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNEJ W MOŃKACH Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA ROK 2025

innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz ośrodkach wypoczynku oraz higieny procesów nauczania. Stan placówek oceniono jako bardzo dobry.

Współpraca Powiatowej Stacji Sanitarnej- Epidemiologicznej w Mońkach z dyrektorami placówek oraz organami prowadzącymi układała się bardzo dobrze, co wpływało na zapewnienie bezpieczeństwa uczniom i młodzieży.

Podstawę zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody przeznaczonej do spożycia stanowią zarówno badania jakości wody wykonywane przez producentów, dostawców wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i badania realizowane w ramach nadzoru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wyniki kontroli obiektów użyteczności publicznej były zadowalające. Stan obiektów uznano za dobry pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego są szczególnie ważne, gdyż dotyczą inwestycji o długofalowych skutkach. Charakteryzują się one często dużym zasięgiem terytorialnym oraz szerokim oddziaływaniem na środowisko i warunki życia ludzi – zarówno w miejscu zamieszkania, pracy, jak i wypoczynku.

Kontynuacja działań w zakresie promocji zdrowia, adresowanych do różnych grup odbiorców wpływa na utrwalenie pozytywnych nawyków oraz długofalową poprawę jakości życia mieszkańców powiatu.

Media społecznościowe były ważnym kanałem komunikacji, umożliwiającym szeroki przekaz informacji o profilaktyce i promocji zdrowia. Publikowano w nich treści dotyczące zagrożeń, zachęcano do zmiany nawyków i walki z nałogami oraz popularyzowano badania profilaktyczne jako metodę wczesnej diagnostyki.

Wiele z naszych działań podejmowanych było w ramach współpracy z innymi instytucjami tj.: Starostwem Powiatowym w Mońkach, Urzędem Miejskim w Mońkach, Komendą Powiatową Policji w Mońkach, Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Mońkach, Powiatową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Mońkach, kadrą pedagogiczną placówek oświatowych, podmiotami leczniczymi, kołami Gospodyń Wiejskich, Monieckim Ośrodkiem Kultury, Knyszyńskim Ośrodkiem Kultury, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Komendą Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mońkach, Nadleśnictwem Knyszyn, Biebrzańskim Parkiem Narodowym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Trzciannem - za co składamy serdeczne podziękowania.